

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 103. szám
1940. május 9., csütörtök

Feladv. szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

Az ellenzék éles bírálata után az angol munkáspárt felvetette a bizalmi kérdést

Chamberlain elfogadta az indítványt. — Morrison munkáspárti képviselő támadásai — Bizalmat szavaztak az angol kormánynak.

Hollandia rendkívüli katonai óvintézkedéseket léptetett életbe

Róma. A Regime Fascista vezércikkében Farinetti, a lap főszerkesztője azt írja, hogy legyen a szövetségeseknek erkölcsi hátrásuk belejezni a háborút, amelyet Lloyd George szerint ostoba és vétkes emberek kezdtek el. Ma talán még mindenki számára méltányos rendezést lehetne elérni, békés tárgyalások után. Igaza van a francia szocialista Faurnek, amikor azt mondta, hogyha ég a házunk, mentsük meg legalább a butorokat.

Hága. Hollandiából érkező jelentések szerint a Maas és a Rajna torkolatát szombat estétől vasárnap estéig teljesen elzárják a forgalomtól. Ugy véljük, hogy ez idő alatt aknákat helyeznek el. Egész Hollandiában házkutatásokat és letartóztatásokat eszközöltek. A brüsszeli holland katonai attasé kedden megjelent Lipót belga királynál és hosszasan tanácskozott vele, majd nyomban Hágába utazott. Ugy tudják, hogy előkészítette Lipót király és Vilma királyné találkozását.

London. (Rador.) A Daily Express katonai munkatársa azt írja, hogy Anglia az összes intézkedéseket megtette, hogy megakadályozzon a tengeren, vagy a levegőben történő mindenemű váratlan inváziót. Az összes angol légikikötőkben különleges őrségeket szerveztek, amelyek megakadályozzák a repülőgépeken történő váratlan csapatszállításokat. Tervek készültek a hadászati és fontos összes utak megvédelmezésére. Riadó esetén akadályokat helyeznek el, amelyek lehetetlenné teszik az ellenség előnyomulását. A katonai szerkesztő szerint a németek norvégiai megrohanása készítette Angliát saját területe megvédelmezésének biztosítására.

„A háborút el lehetett volna kerülni”

London. Az alsóházban Mander képviselő kérdést intézett a kormánynak, vajon háborús célja közé tartozik-e Dánia függetlenségének és szabadságának helyreállítása. A kérdésre a kormány nevében Buttler külügyi államtitkár igenlő választ adott. Egy másik kérdésre Buttler kijelentette, hogy még nem állapították meg a moszkvai angol nagykövet visszatérésének pontos idejét.

Strauss munkáspárti képviselő megkérdezte, tisztában van-e a kormány azzal, hogy örültség a mai helyzetben, ha nem küldenek nagykövetet Moszkvába?

Buttler erre csak ennyit válaszolt: Természetesen.

A vita kezdete előtt a szokásos kérdések során Ramsay képviselő megkérdezte, vajon gondoskodni kíván-e a kormány, hogy a Narviknál lévő szövetséges csapatok ne legyenek kitéve az ellenség légi fölényének?

A kérdésre Chamberlain miniszterelnök válaszolt. Biztosította Ramsayt, hogy a kormány megfontolta ezt a kérdést. Ezután kegyeletes szavakkal emlékezett meg a miniszterelnök Lansbury volt munkáspárti vezér haláláról.

London. (Rador.) Az alsóház második ülésén, amelynek napirendjén a norvégiai események megvitatása szerepelt, Morrison munkáspárti képviselő szólalt fel elsőnek. Morrison a londoni városi tanács elnöke. Kijelentette, hogy bár a munkáspárt bírálatot gyakorol a kormány politikája felett, nem vezet személyi meggyőződés, vagy pártérdek.

— Az emberiség jövőjének oly életbevágóan fontos kérdéséről van szó, hogy hozzájárulásunkat adjuk, bármibe kerül is a háború.

Morrison ezután bírálta Churchillnak azt a határozatát, hogy utolsónak szólal fel a vitában. A szónok szerint Churchill a „koronatanu” és az ellenzéknek nem lesz alkalma, hogy hozzászóljon nyilatkozatához. Részletesen megvizsgálta a norvégiai hadjáratot bírálta a Finnország számára

szervezett segélyhadserg felosztását, annál inkább, mert hiszen a pártok véleménye egyhangzó volt, hogy nem lehet visszautasítani Norvégia megsegítését. Morrison ezután bírálta a kormány Norvégia iránti politikáját és rámutatott arra, hogy a brit diplomáciának gyengének kellett lennie a Skandináv-országokban a háborút

Parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését kérték a felsőházban

London. (Rador.) A lordok házában ülésén lord Strabagi, a munkáspárti ellenzék vezetője elismeréssel adózott az angol csapatoknak norvégiai teljesítményeiért, majd megállapította, hogy

a kormány hadvezetésében meglehetősen bizonytalanságot lát és bizonytalan, hogy sikerül-e helyrehozni a mulasztásokat.

Még az esetben is, ha a kormánynak igaza van és ha a norvégiai vállalkozás csak másodrendű vállalkozás, meg kell állapítani, hogy azt rosszul vezették.

Mindennek főoka, hogy a kormány észszerűségében gyengeségek vannak. Elítéli azt az irányzatot, amely a kudarcért a norvégeket okolja és elismeréssel beszél a norvég hadseregről. Bizonyos, hogy Berlinben készen állnak a tervek a minden irányban való támadásra, de Angliának is fel kellett volna készülnie azok kivédésére. Miért nem hajtottak végre eredményesebb tengeri vállalkozást Oslo és Trondhiem ellen.

Ugy értesült, hogy a trondheimi erő védelmét két kiöregedett parti üteg látta el, amelyet könnyen le lehetett volna győzni.

Javasolta, hogy külön bizottságot küldje

megelőzően. Feltette a kérdést, hogy mi volt az Intelligence Service tevékenysége a norvégiai helyzetet illetően és hogy ez kielégítő volt-e. Morrison szerint fel kell tételizni, hogy a miniszterek nem vették figyelembe a kapott értesítéseket.

A kormány 1931—1939. közötti külpolitikájával foglalkozva a munkáspárti képviselő megállapította, hogy sorozatos hibák történtek és megállapította, hogy a kollektív biztonság bölcsebb megszervezése esetén a háború elkerülhető lett volna. Bejelentette, hogy a munkáspárt az ülés végén felveti a bizalmi kérdést.

Chamberlain a következőket válaszolta: Morrison képviselő szavai arra készítetnek, hogy közbelépjek. A szónok azzal kezdte beszédét, hogy hangsúlyozta a perc súlyosságát. Mindaz, amit Morrison mondott és a kormány becsmérése, a miniszterek elleni támadás és különösen a személyem ellen intézett támadás nem egyéb, mint a helyzet súlyosbítása. Nyilvánvaló, hogy elfogadom, mint a kormány elnöke a felelősséget a kormány működéséért, amint elfogadták kártársam is. A helyzet súlyossága nem személyi vonatkozásból származik, egyikünk sem kíván a helyén maradni egyetlen pillanatig sem, ha nem örvend többé a törvényhozás bizalmának. A helyzet súlyossága onnan származik, hogy — mint már tegnap közöltem a törvényhozással — nemzeti veszedelem időszakában állunk. Állandóan olyan ellenséggel nézünk szembe, amelyről az ország egységes erejével kell harcolnunk. Lehet, hogy létezik olyan kötelezettség, amely a kormány híralatára vonatkozik. Nem kívánom elkerülni a bírálatot, de közlöm barátaimmal — és vannak barátaim ebben a gyülekezésben — hogy egyetlen kormány sem folytathatná a háborút hathatósan, ha nem élvezné a közvélemény és a parlament bizalmát. Elfogadom a becsmérést és köszöntöm a szónokot. A végén majd tudni fogjuk, hogy ki van mellettünk és ki ellenünk. Felszólítást intézek barátainkhoz, hogy a szavazás folyamán nyúltsanak támogatást a kormánynak. A szavazásra az éjszaka folyamán kerül sor.

Parlamenti vizsgálóbizottság kiküldését kérték a felsőházban

nek ki a norvégiai hadjáratról kapcsolatos vizsgálat lefolytatására. Majd végül megkérdezi, hogy miért nem hajtott be az angol hajóhad a norvég kikötőkbe.

Eden a háborúról

London. (Rador.) Eden gyarmatiügyi miniszter kedd este beszédet mondott egy londoni ülésen. Kijelentette, hogy a győzelmet három tényező biztosíthatja: nem szabad az ellenség erejét lebecsülni, minden erőforrást latba kell vetni és minden telhető módon bátran kell a háborút folytatni. Hangsúlyozom, hogy az egész angol birodalom készen áll a nagy mérkőzésre, amely hosszú és erős lesz, de eltökélt a szándék, hogy Anglia megszerzi a tartós békét.

BERLIN. Berlini politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Chamberlain beszéde újabb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy nem képes a valódi helyzetet tisztán látni és hogy jellem semmit sem változott. „Magyarázatai — mondják ezekben a körökben — siralmasak és gyakran nevelésesek voltak. Ha az angolok szégyenteljes norvégiai legyőzése után ki merte jelenteni, hogy az angolok fölényben vannak ellenségükkel szemben, akkor ez csak rossz tréfának tekinthető. Nagyon jellemző, hogy Chamberlain ilyen komoly helyzetben merészelte hallgatni ilyen kijelentésekkel félrevezetni. Ez ugyanaz az eset, mint amikor az an-

gol propaganda általánosan győzelmeikkel hamis híreket terjeszt szerte a világon, miként azt a norvég hadjárat során az angol és francia távirati ügynökségek tették. Ilyen embert — hangszózzák — nem lehet komolyan venni. Az is jellemző, hogy az angol miniszterelnök elhallgatta azokat a veszteségeket, amelyeket a brit hadihotta április 9-ike óta szenvedett, mert tudta, ha bevallja az igazat, nyomban megbukik kormányával együtt. (Rador.)

Róma. (Rador.) A Stefani-iroda közli: a szerda reggeli lapok vezető helyen foglalkoznak Chamberlain angol miniszterelnök keddi esti beszédével és hangsúlyozzák azt a vihart, amely megnyilvánult a norvégiai kudarc miatt. Az olasz lapok kiemelik azt a nyugtalanságot, amelyet Chamberlain azon bejelentése váltott ki, hogy Angliát milyen veszélyek és megpróbáltatások fenyegetik. A Popolo di Roma azt írja, hogy Chamberlain ugyan megkísérelte, hogy megnyerje a képviselők jóakarátát, de ennek ellenére beszéde olyan ellenséges fogadtatásra talált, amely példátlan az angol parlament történetében.

Hollandia egész haderejét készenlétbe helyezték

Hága. (Rador.) Hollandia és London között keddi éjszaka váratlanul megszakadt a távbeszélő összeköttetés. Az amszterdami Telegraf a következőkben közli, hogy mi volt az oka ennek az üzemzavarának: „A holland kormány a rendkívüli intézkedések keretében elrendelte többek között azt is, hogy ezentúl minden este 10 órától reggeli 8 óráig a távbeszélő vonalakat kizárólag a kormány rendelkezésére tartásuk fenn. Ezzel szemben a táviro forgalomban semmiféle korlátozás nem következett be.

London. Hollandiából érkezett jelentések közlik, hogy a kormány intézkedése, a mellyel éjszakára beszüntette a távbeszélő összeköttetést, összefüggésben áll a már kedden életbeléptetett különféle katonai rendszabályokkal. A Holland Távirati Iroda különben szerda délelőtt jelentést tett közre ezekről az intézkedésekről. Eszerint az intézkedések nem irányulnak egyetlen más állam ellen sem. A bizonytalan nemzetközi helyzet miatt volt csak kénytelen a kormány megszigorítani a katonai intézkedéseket.

Ez azonban nem jelenti azt, hogy az egyik, vagy másik hadviselő féllel szemben a holland kormány gyanút táplálna. A holland felelős államférfiak

azt akarják megakadályozni, hogy bizonyos adandó helyzetben elkéssenek és ezért az egész véderőt inkább készenlétben kívánják tartani.

Hollandia nem akar senkit kihívni ezekkel az intézkedésekkel, de el akar készülni minden eshetőségre. Segítség sem akar kérni semmiféle idegen hatalomtól, mert erre nincs szüksége.

Hollandia továbbra is szilárdan bízik a maga felkészültségében és önállósági politikájában. A Holland Távirati Iroda

Fennállása óta a legnagyobb haderőt tartja fegyverben Hollandia

Amszterdam. (Rador.) Holland beavatott körök értesülése szerint az ország olyan nagyszámú hadsereget tart fegyverben, amilyenre fennállásának egész ideje alatt nem volt példa.

Washington. (Rador.) A holland kormány felhatalmazta washingtoni követét, hogy kivételes körülmények bekövetkezése esetén folyósítsa a holland kormány külföldi képviselőinek fizetését. Hír szerint ezt az intézkedést a napokban elterjedt riadó hírek nyomán tették. Egy holland diplomáciai személyiség kijelentette, hogy ezt az intézkedést a külföldön úgy tekinthetik, hogy Hollandia fegyverrel készül ellenállni az esetleges támadásoknak.

London. A Reuter ügynökség jelenti Hágából: Egész Hollandiára vonatkozólag rendkívüli katonai készenlétet rendeltek el. A katonai szabadságokat beszüntették.

A holland államvasut minden állomásán felfaltartották és csapattestekhez küldték vissza a szabadságra utazó katonákat. A holland vasutakra vonatkozóan szintén rendkívüli intézkedéseket léptettek életbe. Az összes katonai erődműveket és támaszpontokat megerősítették. A nehéz tüzérséghez, a légvédelmi tüzérséghez és tényszóró-osztályokhoz beosztott összes tartalékosokat behívták, ezenkívül behívták a haditengerészethez és kereskedelmi tengerészethez beosztott összes tengerész-katonákat.

Különböző intézkedések történtek a tengerparti védelem tökéletesítésére. (Rador.)

Amszterdam. (Rador.) A holland vasutak úgy a személy, mint a teheráru forgalomban korlátozásokat léptetnek életbe. Ezek a korlátozások kapcsolatban vannak a katonai szabadságolások megszűnésével.

cátolja a külföldi híreket, mintha a holland rádióállomások szerdán már nem működtek volna.

Mind a három holland rádióállomás reggel a szokásos időben megkezdte működését.

Hágából érkező jelentések szerint mértékadó holland helyeken nyugalom és teljes elszántság tapasztalható.

Juliana holland trónörökös nő elutasította azt az ajánlatot, hogy legyen készen családjának tagjaival az Egyesült Államokba való utazásra. Kijelentette a trónörökös, hogy a királyi család a veszély pillanatában sohasem hagyta el Hollandiát. A Daily Telegraph szerint a kormány és a hadvezetőség védelmi intézkedései csak akkor öltöttek nagyobb méreteket, amikor jelentés érkezett arról, hogy Gronningennél és Drenthénél, valamint a hamburgi kikötő környékén nagyobb német csapatösszevonások történtek.

London. A Reuter-ügynökség jelenti Hágából, hogy a közvélemény nem tudja miért vonták be a hadseregben a szabadságolásokat. Bár a nemzeti szocialista államcsínyről való félelem az utóbbi napokban fokozódott, ez az intézkedés mégis meglepte a holland népet.

Keddi este rendeletet adtak ki, amely viszszahívja a haditengerészethez az 1927. és 28-as korosztályokat. Ezek a tartalékosok főleg a partvédelmi hadseregekben vannak kiképezve és utasították őket, hogy jelentkezzenek a rotterdami főhadiszálláson.

A katonák az ország minden részéből sietnek csapattestekhez. Az állomásokon a polgári utasokat felszólították, hogy szálljanak le a vonatokról és adják át helyüket a bevonulóknak. A bevonulási parancsot a tegnapi esti rádióleadások során is közölték.

Brüsszel. (Rador.) A kormány tagjai tegnap délelőtt rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyen Spaak külügyminiszter külpolitikai beszámolót tartott és bejelentette, hogy május 10-től kezdve Belgium területére hol-

„Béke a Balkánon”

Bucaresti. A Timpul „Béke a Balkánon” címmel cikket közöl és hangsúlyozza, hogy néhány nap óta különböző külföldi sajtóügynökségek és lapok jelentései arról számoltak be, hogy a Balkán oliai akció van készülődésben. Ezek a hírek — írja a lap — minden alapor nélkülölöznek. Balkánban nem kezdhetnek harcot a Balkán akarata nélkül. A Balkánállamok álláspontja ebben a kérdésben közismert, mivel mindegyik külön-külön, majd később a balkán-államok értekezletén, amelyet Belgrádban tartottak meg, együttesen is hangsúlyozták békés magatartásukat és azon szándékukat, hogy a Balkánon a békét fenntartani kívánják. Az elhangzott nyilatkozatok szellemének megfelelően Románia újolag hangsúlyozza semleges magatartásának megőrzését és ezen elhatározása ma erősebb mint valaha volt. A közelmúltban hozott intézkedések a Duna ellenőrzésével kapcsolatosan igazolják, hogy Románia és a Balkán-államok elhatározták Európa ezen részében a béke megvédését. A bulgár miniszterelnök és külügyminiszter is hangsúlyozta országa semlegességi szándékát és békevágyát, ami igazolja, hogy azok a Balkánállamok, amelyek között szövetség nem áll fenn, mégis együttes magatartással munkálkodnak a közös béke-cél érdekében. Egyébként — írja a Timpul — az összes nagyhatalmak hangsúlyozták, hogy teljes mértékkel viseltetnek a Balkánállamok békepolitikájával szemben.

Belgrád. A Politika berlini tudósítója szerint német hivatalos körökben kijelentették azt,

land és luxemburgi állampolgárok csak utlevéllel és konzulátusi vízummal léphetnek.

Brüsszel. (Rador.) A Belga Távirati Iroda közli a következő hivatalos jelentést:

Belgiumban nem terveznek a holland biztonsági intézkedésekhez hasonló rendszabályokat.

Lipót belga király a tegnapi nap folyamán kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, a külügyminisztert és a pénzügyminisztert.

A semlegesek arovnala...

Stockholm. (Rador.) Arvit Erickson a svéd hadsereg főparancsnoka tegnap este rádióbeszédet mondott, a nemzetvédelmi szolgálatról. Ha a körülmények arra kényszerítenek, hogy fegyvert ragadjunk, tisztában vagyunk azzal, hogy a háború veszteségeket és károkat okoz. Ezeket a károkat azonban a svédek később helyreállítanák, megőrizve szabadságukat és függetlenségüket. Mindenkori készen állunk életünket feláldozni hazánkért és szabadságunkért. A svédeknek bátorságot és határozottságot kell mutatniuk, bármi következzék is el a jövőben. Két olyan tulajdonság ez, ami mindig jellemezte a svéd népet. A történelem megmutatta, hogy erőnk növekszik a veszéllyel. Meg akarjuk őrizni cselekvési szabadságunkat, hogy Svédország szabad és független maradjon. A külföldi gyámkodásra nincs szükségünk, mert ez szabadságunk feladását jelentené.

Belgrád. A Narodni Listi írja: A jugoszláv kormányban a kiéleződött események közben csak egy kötelessége van: őt állni s megfontoltan cselekedni. A kormánynak az országot meg kell tisztítani azoktól az idegenektől, akik világnézetük miatt nem kívánatos elemeknek tekinthetők. Ennek az eljárásnak azonban nemcsak a külföldiekre kell kiterjednie, hanem azokra a jugoszláv állampolgárokat is, akik egy idegen eszmével rokonszenveznek. Népi egységünkben ki kell zárni azokat, akik egy idegen világnézet hívei. Mi nem akarunk elenséget a saját országunkban. A semlegesek jól tudják, mihez kell tartaniuk magukat. Tudjuk, hogy kézben tartott fegyverrel, állandóan őrt kell állnunk határaink mentén. Dánia példájából minden semleges állam sokat tanult. (Rador.)

Török—bulgár barátkozás

Szófia. (Rador.) A török—bulgár határmenti Snivengrad városban török—bulgár barátsági megnyilatkozás történt. Ennek a kis bolgár városkának egyik kaszárnyájában ugyanis a bulgár katonaság ünnepséget rendezett, amelyen résztvettek a közeli török határon állomásozó török csapatok tisztjei egy ezredes vezetésével. A török tisztiküldöttség végignézte a bulgár csapatok felvonulását és elismerésüket fejezték ki a bulgár hadsereg fejlettsége felett. Az ünnepség után bankettet rendeztek a török tisztiküldöttség tiszteletére és ezen felszólalt a török ezredes, aki annak az óhajának és reményének adott kifejezést, hogy a két szomszédos nép békében és barátságban fog ezentúl élni egymással.

hogy Németországnak egyáltalában nincs szándékában a háborút kiterjeszteni a Balkánra, vagy Délkelet-Európára. Németországnak kitűnő gazdasági kapcsolatai vannak ezeken a területeken és csak természetes, hogy ezeket nem akarja megzavarni. Abban az esetben, ha a nyugati hatalmak katonai akciók kíséretében elő ezen a területen, valószínűleg bekövetkezne a totális háború. Németország az esetben, ha Délkelet-Európában ilyen komplikációk állnának elő, nem tesz elhamarkodott lépést és ha ellenséges csapatok érkeznek a Balkánra, úgy az első ellenállást magukra a Balkán-államokra bízna. Katonailag csak akkor avatkoznék bele, ha ez az ellenállás nem hozna megfelelő eredményeket.

Róma. (Rador.) Az olasz szenátus külügyi bizottságában az egyik szenátor ismertette Olaszország külpolitikáját. A szónok hangoztatta azt, hogy

az olasz külpolitika célja az, hogy a viszály kiterjedését megakadályozzák, ezért határozta el magát Olaszország a „nem hadviselő fél” álláspontjára.

Olaszország ezzel az álláspontjával elérte, hogy a háborús viszály nem terjedt ki a Földközi tengerre és Délkelet-Európára.

London. (Rador.) Sir Percy Lorain római angol nagykövet kéthónapos távollét után tegnap visszaérkezett Rómába.

A nagykövet nyomban megérkezése után érintkezésbe lépett a vezető olasz diplomáciai körökkel. Londonban úgy látják, hogy a Földközi-tengeri óvintézkedések nem élezték ki a feszültséget Olaszországgal, amely nem

Az angol és francia hadihajóhad felvonulása

Szaóniki. (Rador.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az angol és francia hadihajók mozdulatait Szalonikiban a legnagyobb figyelemmel kísérik és megállapítják, hogy az angol hajóegységek, miután elhelyezkedtek Alexandria környékén, a Földközi-tenger keleti részében és őrzik a legfontosabb pontokat, a francia hadihajók a Földközi-tenger nyugati részein helyezkedtek el és állítólag harc

is emelt óvást, hanem csupán nem hivatalos formában érdeklődött az angol intézkedések céljai iránt.

Az angol kormány továbbra is azon fáradozik, hogy minden félreértést, amely a két hatalom közti viszonyt megromlíthatná, áthidaljon és lehetőleg kiküszöböljön.

esetén ezen a területen fognak működni. Jótírmált körökben kijelentették, hogy nem lehet megállapítani, mi a célja tulajdonképpen a hajóhad felvonulásának. Egy könnyű torpedóromboló külnitményt megfigyeltek Kréta sziget közelében a sūdai megerősített öböllel szemben. A görög szigetek között angol torpedórombolók teljesítenek őrszolgálatot.

„Egyiptomot nem érheti meglepetés”

Kairo. (Rador.) Maher pasa, Egyiptom miniszterelnöke nyilatkozott az újságíróknak és ismertette a külpolitikai helyzetet. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a foganatosított biztonsági intézkedések a legtökéletesebbek és az országot nem érheti semmiféle meglepetés. A kormányfő kijelentette, hogy az ország nyugati határa felől semmiféle eseményről nem kell tartani. Semmiféle újabb csapatösszevonásokról nem érkeztek jelentések és semmilyen barátságtalan mozdulat nem történt.

A pénzügyminiszter a parlamentben nyilatkozott és közölte, hogy a Földközi-tengeren nincs veszély és a hajók minden irányban rendesen és zavartalanul közlekednek ezen a tengeren.

Hatmillió angol fontos kölcsönt kap Kairó

Kairo. (Rador.) Politikai körök értesülése szerint az egyiptomi kormány tárgyalásokat folytat az angol kormánnyal hatmillió angol font kölcsön ügyében. A kölcsönt a Földközi-tengeren lévő egyiptomi kikötők fejlesztésére fordítják.

Roosevelt nem tartja valószínűnek Olaszország gyors beavatkozását

Washington. (Rador.) Ismeretes, hogy Roosevelt elnök megszakította szabadságútát és a tervezett időnél előbb érkezett vissza Washingtonba. A sajtókonferencia során az elnök kijelentette:

attól tart, hogy váratlan fordulat következhet be az európai helyzetben és azt akarta, hogy ez a fordulat otthon találja.

Az egyik újságírónak arra a kérdésére, valószínűnek tartja-e Olaszország beavatkozását az európai viszályba, Roosevelt a következőket mondotta:

— Pontos értesüléseink nincsenek az olasz kormány szándékairól, azonban a beérkezett jelentések alapján nem tartom valószínűnek, hogy Olaszország egyelőre akcióba lépne, erre nem forog fenn semmiféle indok. Az USA kormánya mindent el fog követni, ami hatalmában áll, hogy a viszály kiszélesítését megakadályozza.

A Reuter-távnyökség jelentése szerint mind határozottabbá válik az a meggyőződés, hogy Roosevelt az európai háborúval kapcsolatban bizonyos kezdeményezésre készül.

Egyes megfigyelők arra számítanak, hogy békeakciónál van szó és hogy az elnök felhívásával egyidőben a pápa is felhívást intéz a béke érdekében.

Az U. S. A. bizik a csatahajókban...

Washington. (Rador.) Az amerikai szenátus tengerészeti bizottságának tegnapi ülésén feltűnést keltő kijelentések hangzottak el. Az első felszólaló Yates tengerész volt, aki az európai háború eddigi tapasztalataival kapcsolatban

visszautasította azokat a híreket, mintha a hadihajók átütőképessége és átütőereje a repülőgéptámadások által csökkent volna.

A repülőgép és a hadihajó eddigi harcában a hadihajó bizonyult erősebbnek.

Nem hiszi, — mondotta — hogy a német repülőgépek a szövetségesek flottájában lényegesebb kárt okozhattak volna.

Ugyanezt a nézetét hangoztatta Edison haditengerészeti miniszter.

— Nem szabad hihet adnunk — mondotta a miniszter — tendenciózus híreknek. Az angol és francia flották veszteségei elenyészőek, összehasonlítva az általuk elért eredményekkel. Nem hiszem, — mondotta Edison —, hogy akad olyan légibomba, amely át tudná törni egy nagy csatahajó páncélzatát.

Kisebbségekkel szemben arenülőgépek bombái hatásosak lehetnek, de a dre

Mussolini Suez, Gibraltár és a Dardanellák semlegesítését kívánja?

Belgrádból jelentik: Ideérkezett jelentés szerint Mussolini miniszterelnök és az amerikai nagykövet között lefolyt legutóbbi beszélgetés során szóba került a földközi-tengeri semlegesség kérdése. Ez annyit jelentene, hogy a Földközi-tenger két kiáratát, a Szelei szorosát és a Gibraltárt helyezték nemzetközi ellenőrzés alá és sor kerülne esetleg a Dardanellák semlegesítésére is. Ellenőrizhetetlen hírek szerint Olaszország hajlandó volna ilyen tervet tárgyalási alapul elfogadni.

Nagy hadizsákmány jutott a németek kezére Andalsnesnél

Berlin. (Rador.) A német hadvezetőség jelenti: A légihaderő ismét támadást intézett ellenséges hadihajók ellen és két cirkáló bombatalálat ért. Ugyancsak sikerrel támadták az ellenséges állásokat és a menetelő oszlopokat. Narviktól keletre lelőttek egy angol vadászpilótát. Narvikban a helyzet változatlan. Andalsnesnél

dalsnes környékén a hadizsákmány eddig a következő: 460 láda tanklösz, 49 ágyú, amelyből 40 légelhárító, 60 gránátvető-készülék, 355 gépfegyver, 3500 puska, 4 és fél millió töltény és egy 300 tonnás municiósvonat. A nyugati fronton Saarlautern környékén egy ellenséges támadást visszautasítottak.

Ezernyolcszáz embert vesztek a szövetségesek Andalsnesnél

Newyork. (Rador.) A Newyork Herald Tribune jelenti, hogy az Andalsnesből elszállított szövetséges csapatok létszáma 4764 és veszteségük ezen a vidéken 1800 főre tehető. A lap tudósító szerint a német hatóságokat meglepte az az aránylag kis eredmény, amit a német légihaderő elért a szövetségesek ha-

jói elleni támadásai során. Figyelemreméltó, hogy május elsején negyven támadást intéztek egyetlen hajó ellen, amelyre 156 bombát dobáltak anélkül, hogy a hajót eltalálták és emberéletben kár esett volna. Ugyanekkor négy német repülőgépet lelőttek.

Norvégia tovább harcol

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Haakon norvég király újabb kiáltványt intézett a norvég néphez. Ebben bejelentette, hogy bizik Norvégia területének teljes felszabadításában.

Bejelenti, hogy a norvég csapatok a szövetséges haderőkkel együttesen északon szilárd állásokat foglalnak el és ha a kellő előkészületek megtörténtek, onnan indulnak el a jelenleg német csapatok által megszállott területek visszahódítására.

Tudja, hogy ez a norvég nép részéről su lvos véráldozatokat követel, de kijelenti, hogy semmilyen áldozat nem sok egy nép

szabadságának és függetlenségének ki-harcolása érdekében.

A norvég népnek addig kell harcolnia és kitaranni, amíg Norvégia nem szabadul fel teljesen.

London. A norvég főhadiszállás a német jelentésekkel szemben kijelenti, hogy a német hadsereg egyetlen norvég északi kerületbe nem vonult be és azok határát nem lépték át. (Rador.)

London. (Rador.) A legfelsőbb norvég hadvezetőség jelenti Északnorvégiából: Gyalogságunk a légihaderővel és a tüzérséggel teljes együttműködésben az elmúlt éjszaka a Leidas ting és a Grazdalen völgyéből kikergette az ellenséget.

URANIA: mindig vezet. Tel. 12-32.

A bajtársi és emberi önáldozás filmje, a

„Hazátlanok”

A legnagyobb francia színésznővel: és a francia művészet gárdájai.

Edwige Feuillère

Hiradók! Jegyértéket

Kedvezményes jegyek érvénytelenek!

adnoughtok az eddigi tapasztalatok szerint sikeresen szálltak szembe a legnehezebb bombázásokkal is. A háború nyolc hónapja alatt nem volt rá példa, hogy repülőgépbomba elsüllyesztett volna nagyobb hadihajót.

A beszédek hatása alatt a tengerészeti bizottság úgy döntött, hogy az eredetileg javasolt 300 ezer helyett 600 ezer tonnányi új hadihajó építésére tesz javaslatot. Ebből a mennyiségből 200 ezer tonnányi nagy csatahajót építenek.

Helsinki. (Rador.) A norvég távirati iroda az alábbiakban ismerteti a norvég főparancsnokság felhívását: Nem szabad a harcot felhagyni, a háborút folytatnunk kell és győzni fogunk, mert az igazság a mi oldalunkon van.

Narvik körül a helyzet változatlan...

Stockholm. (Rador.) A Narvik környékéről érkező hírek szerint a hadműveletek ott nagy határozottsággal folynak. A szövetséges és norvég haderők szorosabban fogták a „harapófogót.” A németek, akik Narvik külvárosában helyezkedtek el, remélik, hogy déli felől erősítéseket fognak kapni. Dél-norvégiában a norvég csapatok továbbra is ellenállást fejtenek ki és a Gul-völgyében, Rörös és Stören között kétségbeesetten harcolnak. Egy három ezer főből álló német osztagot visszavetettek s nagy veszteséget okoztak annak.

London. (Rador.) Stanley angol hadügyminiszter az alsóházban bejelentette, hogy a haderőnek most a legfontosabb feladata, hogy biztosítani tudja Narviknál az összeköttetést Svédországgal.

Stockholm. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A helyzet Narvikban nem változott. Az angoloknak nem sikerült a német állásokat megközelíteni, mert az itt foglalkoztatott német hegyvidékesek kitűnően céloznak és nagyszerűen vannak felszerelve. Tromsö és Narvik között a norvégok eddig még ellenállást tanúsítanak. Tekintélyes számú norvég katona és tiszt megadta magát. A német léghaderő most áthelyezte Narvikba tevékenységének színhelyét. Tromsö ellen azonban, ahol a norvég király és a kormány tartózkodik, támadást nem hajtottak végre. Szemtanuk szerint Namsosnál az angolok igen nagy veszteségeket szenvedtek és a visszahagyott hadianyagokból megállapítható az, hogy a német repülőgépek támadásai ellen nem tudtak védekezni. Itt körülbelül ezer szövetséges katona meghalt és megsebesült a bombázás következtében.

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az angol tengerészeti miniszter hivatalos jelentést tett közre, amelyből kitűnik, hogy a németek a Norvégiában megindult hadjárat óta 300 ezer tonna hajóirtalmat vesztek. A németeknek a harcok során eddig közel 200 repülőgépet pusztult el. A tengerészeti miniszterium szerint, ezt a veszteség számárnyát a legpontosabb jelentések alapján állították össze. A kétszáz repülőgép legnagyobb része a német kézben levő norvég kikötők bombázása során pusztult el. Az angol repülőgépek eddig több mint ötven repülőgéptámadást hajtottak végre. (Rador.)

Francia hadijelentés Nyugatról és Északról

Páris. (Rador.) A Havas-iroda a következőket ismerteti a katonai helyzetet: Francia katonai körök keddtől szerdára virradó éjszaka a hollandiai helyzettel irányították figyelmüket. Illetékes helyen felvetik a kérdést, hogy mi késztette a holland hatóságokat az erőteljes intézkedések bevezetésére. Ezzel kapcsolatban csak találgatások vannak, de a tényleges okot egyelőre nem ismerik. Lehetségesnek tartják, hogy a holland nagyvezérkar intézkedéseit a külföldi sajtóban megjelent azon hírek váltották ki, amelyek Hollandia közeli megrohanásáról számoltak be.

Páris. (Rador.) Koht norvég külügyminiszter Párisba érkezett és az állomásról a külügyminiszteriumba hajtott, ahol Reynaud miniszterelnök fogadta, majd villásreggelit adott tiszteletére, amelyen több miniszter és más politikai személyiség vett részt.

A nyugati fronton nagyon kevés említésre méltó esemény történt. Nied környékén több járőr felderítést végzett, de ezek során nem volt komolyabb összetűzés. Blies környékén és a Yogezek nyugati részén erőteljes tűzérési tevékenység folyt. A levegőben mindkét oldalról csökkent tevékenység volt, úgy hiszik, hogy az Északi-tenger felett az angol repülők két német gépet lelőttek. Francia pilóták több felderítést végeztek német terület felett. A németek négy felderítő repülőtről tesznek jelentést.

Páris. (Rador.) A Narviknál partraszállt csapatok között különleges kiképzésben részesült lengyel katonaság is szerepel. Rörös környékén guerilla harcok vannak és ezek norvég sikereket hoznak. A norvégok a finnek módszerét követik és állandó támadásokkal nyugtalanítják az ellenséget. A német előőrsök benyomultak Namsosba. Molde helység, valamint több kikötő elfoglalásáról szóló német jelentések minden alapot nélkülöznek.

Két német hajót elsüllyesztett saját legénysége

Berlin. (Rador.) A szerdán megjelent német lapok közlik, hogy az Arunkas és az Usukamah nevű német kereskedelmi hajókat saját legénységük elsüllyesztette, hogy ne kerüljenek angol kézre. A lapok hangsúlyozzák, hogy a hajókat annak ellenére süllyesztették el, hogy az angolok agyonlővénnyel fenyegettek meg a hajók parancsnokait. Az Arunkas hajó Amerikából volt utban Németország felé és az Atlanti óceánon fedezték fel az angolok, míg a másik hajót az Ajax angol csatahajó akarta elfogni.

London. (Rador.) Az egyik skóciai kikötőben tegnap este 42 német kereskedelmi tengerész tettek partra. A német foglyokat az ország belsejébe szállították.

Norvég hajót támadott meg egy német repülőgép

London. A norvég lobogó alatt haladó Földen nevű kis hajó ellen, amely utasokat szállított, egy német repülőgép bombatámadást intézett és utána gyújtóhatású gépfegyvertűzzel lőtte a gőzöst. A ügyelmezettetés nélkül bekövetkezett támadásnak 6 halottja és sok sebesültje van. (Rador.)

A német állam vette át a szlovákiai petróleumtelepeket

Pozsony. (Rador.) A német kormány és a szlovák kormány között az elmúlt héten megvezetés jött létre, amely szerint a Pozsony melletti egységi petróleumtelepeket — amely eddig a csehszlovák állam tulajdona volt — a német állami petróleumvállalat vette át. E petróleumkutak összes termelését a német hadsereg részére foglalták le, ugyanakkor a csehszlovákia protektorátus, valamint a szlovák állam polgári szükségletét külföldről akarják beszerezni. Hasonló módon német állami kezelésbe kerültek a szlovákiai petróleumszállító és finomító berendezések is.

Török lap cikke II. Carol királyról

Izstambul. (Rador-jelentés.) A „Logan Nadu” című lapban „Carol király műve Romániában” címmel cikk jelent meg, amelynek szerzője megállapítja, hogy az 1919. évi békeszerződés alapján megvont román határok a lehető legkevesebb kisebbséget jutattak az országnak, amire történelmi szükségesség is volt, mert jelenleg a határok mentén ugyiszólván túlnyomó részben románok élnek. Ha az ember a térképet vizsgálja — írja a lap — akár Magyarország, akár Bulgária felé, megállapítható, hogy a határokon százszázalékos román tömegek élnek és a magyar, illetve a bolgár lakosság a gávon ül lakik. Ennek a ténynek a következménye a békeszerződésben megállapított határ, amit gyakran igazságtalanul bírálunk. Elvileg Romániától semmit sem lehet követelni, mert 20 év óta természetes határain belül él, de ennek dacára létezik kisebbségi probléma. A legutóbbi statisztika adatai szerint az ország lakosságának száma eléri a 20 milliót. Ezeknek 72 százaléka román, a többiek török, orosz, bolgár, zsidó, ukrán, magyar és német kisebbség. A kisebbségek közül legtöbb a magyar, utána következnek a németek, akiknek száma azonban 4.1 százalékát teszi az egész lakosságnak. A németek teljes szabadságban élnek, mindenütt dolgoznak és az összes polgári jogok birtokában vannak. Iskolákkal és újságokkal rendelkeznek és egész Romániában nincsen olyan kisebbség, amely ne lenne megelégedve sorsával. Kisebbségi kérdés létezik, de nem az ország belsejében, hanem határain kívül. Ez a probléma azonban nem jól, hanem eszünkön, hogy vita és konfliktus ürügyeként használgassák fel.

Amikor egész Európát belső zavarok fenyegették, II. Carol király, aki a legközpettebb uralkodó nemcsak a Balkánon, hanem az egész világon, saját maga kezdeményezett forradalmat. Létrehozta a nemzeti egységet és annak legkonstruktívabb szervét, a Nemzeti Ujjászüléti Frontot és abban az országban, ahol 1938. előtt 50 politikai párt harcolt egymással, most már csak egy párt van, amely magát az államot jelenti. Az uralkodónak ezzel a párttal kétségtelenül az volt a célja, hogy véget vessen a belső villongásoknak, amelyek az ország békéjét aláásták. Románia ma egységesebb, mint bármikor volt és a királyt soha így nem szerették és soha ilyen népszerű nem volt. Az egyesült Románia tehetséges uralkodója köré csoportosulva, hatalmas erőt jelent a Balkánon. Mi, törökök ennek csak örühetünk. (Rador.)

Előkészületek a Magyar Népközség pünkösdi kulturpalotai hangversenyére

Aradváros magyar társadalmában fokozott érdeklődéssel várják a kitűnő szereplőkkel és nagy gondot összeállított pünkösdi hangversenyt. Az előrelátható nagy érdeklődésre való tekintettel a Népközség közművelődési szakosztálya a Kulturpalota nagytermében rendezi a hangversenyt, vasárnap délután, pontosan 6 órai kezdettel.

A pünkösdi hangverseny különleges értéke Rezik Károly kolozsvári zenekonzervatórium igazgató, az országismeret híres és elismert magyar orgona- és szel. művész vendégszereplése. A kiváló művész Bocherlini: Sonata című remekművét játssza csellón és az előadás érdekességét növeli, hogy a zongorakíséretet a művész leánya, Rezik Melinda látja el. A műsor minden száma művészi értékű. Hajósné Gábor Györgyi, a Kulturpalota dobogójáról előnyösen ismert, tehetséges és népszerű művész, három operariát énekel: A Jommas: Mignon (Philine), Hubay Jenő: Madárdal a Csomai hegedűs című operából és Lavotta: Rég volt (op. 38.). Zongorán kíséri Örmösné Rényi Józsa tanárnő. Komoly és szép zenéi teljesítménynek ígérkezik az Örmös-házaspár és Baranyi Bella kéthegedű-zongorahangverseny, Erkel-Huber: Opera ábrándját adják elő minden bizalommal nagy sikerrel. Zongoraelőadás számára az eredetileg felkért, de katonai szolgálatra behívott dr. Szelle Károly helyett a rendezőségnek sikerült megnyernie szereplésre Balnok Anikót, a fiatal és nagy tudású zongoraművésznőt, kit az aradi közönség még nemrég mint csodagyermeket ismert meg. Dohnányi: Delfes Coppella keringőjének átírtát és Gál: Rapszódia-ját játssza. A műsor bevezető és befejező számai zenekari darabok lesznek. Az Aradi Tor. na Egyesület kiváló erőkből szervezett nagyzenekara Dávidházy Kálmán karnagy vezetésével teljesen felkészülten várja a pünkösdi szereplést, mely eddigi értékes működésének újabb, jelentős állomása lesz. A műsor első részében Kéler Béla: Vigiliatknnyitányt és Liszt Ferenc: Második rapszódia-ját adják elő. Be-fejezőül Padouk: Magyar ábránd-ját és a királyhimnusz-t játszzák.

A Népközség közművelődési szakosztálya minden: elkövet hogy a Népközség tagjait a hangversenyen kellően elhelyezze. A nagy érdeklődésre való tekintettel a hangversenyre csak azok léphetnek be a nagyterembe, akik belépési igazolványukat előzetesen átvették a kerületi vezetőknél, vagy a központi irodában.

A helytartósági palota bebutorozására árlejtést irnak ki

Harmincmillió lelt irányoztak elő a munkálatok fedezésére

Temesvárról jelentik: A temesi helytartóságon kiadott jelentés szerint a temesi helytartóság területén serényen folynak a részben az előző évben, részben pedig most megkezdett munkák. Egész sor új közmunkát végeznek, melyek összegben kerekén 30 millió leibe kerülnek. Ezenkívül még májusban új munka kezdődik két és félmillió leies értékben. A helytartóság közlése szerint júniusra újabb közmunkák várhatók, melyekre a pályázatot május hónapban írják ki és azokra így tehát majd a következő hónapban kerülhet a sor. A tartomány öt megyéjének területén összesen 21 millió értékű, míg a városok területén 9 millió lej értékű közmunkálatok folynak. Abban a reményben, hogy őszre teljesen

elkészül a helytartóság új palotája is, máris gondot okoz annak a bebutorozása. Huszonöt nagy szoba lesz. Ezenkívül a nagy tanácsterem, a fogadóterem és a kis tanácsterem. A helytartóság palotájának a bebutorozásához szintén árlejtést irnak ki, helvesebben ajánlatokat kérnek a nagy butorgyárraktól.

CORSO

MA PREMIER

3, 5, 7.15, 9.15

Ha a mai súlyos időkben el akarja felejtetni bánatát, nézze meg a

Bran és Lan

vidám öletekben kifogyhatatlanul gazdag zenés vigjátékát:

„Mis Zenobia”-t

Híradók!

Amagyar zene feladata

Irtta: Hentschel István

Magyar népünk fejlődése előtt újabb lehetőségek nyitak meg gazdasági, kulturális és társadalmi téren. A munka lelkesedésében és akaratában jól állunk, ezekben a tulajdonságokban nem szabad senkinek sem kétségkednie. Az alkotó munkához a lelkesedés nagy hajtóerőt jelent, de ez önmagában nem elegendő. Szükséges a józan ész. A kibontakozás és erőrekapás vezéreinknek köszönhető. Olyanoknak, akik nemcsak hogy megértették és átértékelték a modern idők követelményeit, hanem hitteik hiszik, hogy jó úton járnak a népi élet fejlesztésében. Ebből a hitből táplálkozik minden ember, még talán a tamaskodó, a mindent tagadó, minden lenéző is. A magyarság mostani élet megnyilvánulásaiban ott érzi az isteni erőt, melyet léleknek nevez s ez mozgatja és irányítja cselekedeteiben.

Általános kívánság minden országban, hogy a nép ne polioizáljon, ezt a mesterséget bizza az arra többé-kevésbé hivatottakra. Nemcsak politika van, hanem gazdasági, kulturális és társadalmi élet is. Minden népnek, min, egyennek hivatása van a világon és ezt a rendeltetését beöltheti azokban a keretekben, melyekbe mindennapi élete állította.

A magyar népközösség sokat fáradozott, hogy megtalálja a maga természetes kapcsolatait a tömeggel és hogy ez sikerült is, azt bizonyítja állandó törekvése népünk sorsa, gazdasági helyzete, szociális és kulturális igényeinek emelése érdekében. A magyarságnak megadott, hogy hétköznapiokon is ünnepeljen, mert ezt kiérdemelte kétélvű zedek magatartásával. És mindennap, amikor becsületesen teljesítette kötelességét felfelé éppugy, mint lefelé, bizakodó reménységgel nézhet azon feladatok megoldására, amely a népi tömeg előhaladását és szellemi megerősödését mozdítja elő. A vihar után elhagyatottságában is megtalálta kapcsolatait és igyekezett szervesen beilleszkedni az állam nagy gépezetébe. Egybeforrt tömegeinek óhaja tette lehetővé, hogy most másodikban népi hangverseny keretében hódolhasson a magyar közönség a zene magasabbrendűségének.

A magyar zenei kultúra nem varázsszerűen támadt fel, ezzel az erénnyel, mint sok mással, Isten áldotta meg. Olyan őserő táplálja, hogy nincsen oka félelemre. Jöhettek vészes idők, jöhettek gazdasági válságok és társadalmi földrengések, a magyar zene tovább élt és alkotott. A magyarság igazi értéke nem a fokban és a fokajában keresendő, ennek a népnek igazi arcát a kultúra minden vonalán megtaláljuk.

A népi hangverseny hivatása, hogy a materiális világban élő tömeget a lelki élet szeledebb vízei felé hajózza. Hatásában határai nincsenek, módfelett alkalmas arra, hogy egymáshoz közelebb hozza az egymástól távol állókat: társadalmi osztályokat, vallásfelekezeteket és nemzeteket. A népi hangverseny biztos útmutatóul szolgál mindazok számára, akik igazán szeretik a zenét, akik dolgozni akarnak és vallják, hogy egy népnek nemcsak a testét, hanem a szellemét is művelni kell, hogy nemes versenyre kelhessen más hajadó kultúrnemzetek nagyjaival. A magyarság elsőrendű értékeit akarja közelebb hozni a népi tömeghez, hogy rajtuk keresztül érezze, mint a vihart, vagy a gyógyítóan ömlő napfényt, a zene fenségességét.

Dallal az ajkukon, a hangszerek hurjain át szólnak népünk értelmi világához. A zene és a dal történelmi emlékek életemben s közvetlenebb módja a művészi érzelmek megnyilvánulásának. Mindkettő egy egész nemzet kifejezője. Nemzetek és fajok ellentéteinek kiengesztelésére legjobb eszköz a kulturális megismerés. S ha napjainkban figyelemmel kísérjük egyes országok egymáshoz való közeledésének útját, a zene és a dal volt az eszköz, amelytől sokszor még az agyafúrt diplomácia merevsége is engedett. Valamikor a sportra hárult ez a megtisztelő feladat, ma új utakat épített ki magának a zene, a dal s míg ilyen eszközöket keresnek a népek a megbarátkozáshoz, addig nem kell félnünk. A népek egymás iránti érdeklődése együttérzést jelent s az egymás iránti bizalom és a közös sors felismerését jelenti.

A magyar kulturális találkón meg kell jennünk mindannyiunknak. A zene exkluzivitásából áttért népi nevelésre s olyanokat vont be munkánkba, akik eddig csak kis mértékben, vagy egyáltalában hiányoztak a kultúra szolgálatából. Az irántuk való megbecsülés a népi együvértartozás igazi jele.

Ha a kezdeti lendület nem törik meg és a munka az egyetemes kultúra üdvére fókuszódik, a pünkösdvásárnapi kultúrpalotai magyar népi hangverseny újabb állomása az erős szellemiség összefogásának.

1940. április elsején

Negyvenegyezer idegen tartózkodik Romániában

A külföldi állampolgárokon és menekülteken kívül 12.650 olyan egyént tartanak nyilván, akik elvesztették állampolgárságukat

Bucuresti. A „Tempo” legutóbbi száma közli az utóbbi nyolc hónapra vonatkozóan az ország területén levő idegenek helyzetét. A kimutatásban szereplő első számadat a szeptember 1-i létszámot közli, míg a második számcsoport az 1940. április 1-i helyzetet ismereti. Amerikai: 398 és 336, albán: 276 és 276, indus: 18 és 15, örmény: 1239 és 1236, afganisztáni: 2 és 2, belga: 114 és 112, morva: 179 és 168, brazilai 6 és 6, bolgár 1291 és 1178, kanadai: 41 és 49, cseh: 681 és 505, kínai: 11 és 10, kubai: 1 és 0, dán: 28 és 47, danzigi 3 és 0, egyiptomi: 53 és 10, angol: 446 és 415, svájci: 54 és 3, eszt: 12 és 12, francia: 610 és 572, finn: 6 és 7, német: 4375 és 4463, görög: 6829 és 6875, olasz: 3625 és 3659, jugoszláv: 2927 és 2784, lett: 30 és 31, libanoni: 3 és 1, litván: 11 és 13, luxemburgi: 5 és 5, mexikói: 1 és 3, hollandi: 118 és 131, palesztinai: 79 és 38, lengyel 3122 és

4211. (Ebben a számban nem foglaltak be a kiönözö katonai és polgári táborokban elhelyezett menekülteket.) Perui: 1 és 1, portugál: 2 és 2, perzsa: 22 és 28, orosz 2 és 1, szlovák: 183 és 236, spanyol: 54 és 57, svéd 34 és 25, török: 719 és 684, magyar: 2117 és 1937, ukrán: 96 és 1101. A kimutatás szerint 1939. szeptember 1-én 30.701, míg 1940. április 1-én 31.116 idegen tartózkodott az országban. Ezeket kívül még igen sokan Nansen-utjevelés, valamint örmény, török és orosz menekült tartózkodik az országban, akik nem szerepelnek a fenti adatokban. Ezeknek száma 10.363, akik az 1924. évi genfi egyezmény értelmében a román állam védnöksége alatt állnak. Fentiekén kívül 12.650 olyan polgárt tartanak nyilván, akik az állampolgársági felülvizsgálat alkalmával elvesztették állampolgárságukat.

Ujabb kilenc millió lejt fordít Aradváros az utburkolat megjavítására

Más költségvetési tételéből vonják el ezt az összeget, hogy legalább a legfontosabb munkákat elvégezhessek

Megirtuk annakidején, hogy a város folyó évi költségvetési tervezetében a temestartományi királyi helytartóság több tételt törölt, illetve bizonyos célokra felvett összegeket csökkentett. Így többek között az utak építésére és javítására mintegy 20 millió lejt irányzott elő a város vezérősege, amelyet azonban a felsőbb közigazgatási hatóság két és fél millió leire szállított le.

A rendkívül használhatatlan állapotban lévő városi utburkolat javítási munkálatait így is megkezdte a város, noha nem lehetett gondolni a burkolat helyenkinti kicserélésére. Az összeg még így is kevésnek bizonyult és ezért a város vezérősege elhatározta, hogy felterjeszti a helytartósághoz a költségvetés egyes tételeinek megváltoztatásáról szóló kérelmét. Elhatározásában az vezette a vá-

rost, hogy az utak megjavítása, még ha csupán részleges javításra gondolnak is, mindenképpen elégtelennek bizonyult a két és fél millió leies összeg.

A költségvetési módosítás szerint más tételekből hat millió lejt elvonása történne, illetve az eredetileg ezekre a célokra előirányzott összegeket törölnék és az utak javítására szánt két és fél millió lejhez adnák hozzá. Ezen kívül még három millió lejt szükségel a város utjavítási céjra, amelyet a múlt évi költségvetési fejlesztései hasiánának ki. A módosítási tervezetet a tartományhoz terjesztik fel, amelynek jóváhagyása után remélhető, hogy a kissé vontatottnak tűnő munkálatok kiérjednek nemcsak a főútvonalra és az odavezető utcákra.

Fontos tudnivalók a városi adóvallomásokról

A városi pénzügyi szolgálat közli, hogy városi adóvallomást kell tenni mindazoknak a személyeknek, akik április 1. óta az ipar, vagy kereskedelem gyakorlására engedélyt kaptak, illetve a régebbi kereskedők és iparosok is tartoznak ilyen vallomással, benyújtani, ha műhelyük vagy üzlethelyiségük elköltözött. Adóvallomást kell tenniük még azoknak, akik április 1. óta lakást változtattak és azoknak, kik butorozott szoba bérbeadásával foglalkoznak, az utóbbi esetben kivételt képeznek azok, akik már a múlt költségvetési évben bejelentették, hogy butorozott szobát bérbeadtak. A vallomásban be kell jelenteni a pontos címet és a helyiség bérértékét.

Városi illeték alá esik és ezért kivétel végett be kell jelenteni az ucca, vagy tér minden négyzetméterét, melyen ásást eszközöltek azzal a céllal, hogy pinchehelyiségbe fény hatoljon be, vagy pedig, hogy pinchehelyiségbe tüzelőanyagot, vagy élelmiszert juttassanak. Minden négyzetméter terület, melyet a gyalogjáróból, vagy az uccából

ásásra, építkezésre használnak fel azzal a céllal, hogy földalatti raktárból bevigyenek, vagy onnan kihozzanak árukat; azon kirakatok, melyek az ucca vonalán kívül emelkednek és végül mindazon kereskedelmi és ipari vállalkozások (raktárak, tejcsarnokok, üzletek stb.) amelyek előtt a cég számára szükséges árut lerakják és azzal megrongálják, vagy piszkítják a járdát, illetve uccát, szintén illetéket kell leróniok, illetve az érdekelteknek bejelentést kell tenniük, megjelölve az illeték alá eső terület kiterjedését.

A kereskedelem és ipar kezdésére vonatkozó bejelentés, valamint a lakásokat és butorozott szobákat illető változások bejelentésének elmulasztása kihágást képez. A pénzügyi szolgálat közli, hogy a jövőben nem hordják ki az adóvallomási kérdőíveket és azok összegyűjtését sem végzi el a város. Mindenkinek személyesen, vagy meghatalmazott útján kell vallomást tennie a városi adó megállapító ügyosztálynál.

FORUM FILMSZÍNHÁZ

TELEFONSZÁM 20-10

Ma premier!

MA: 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor

A jelenkor legaktuálisabb filmje: VI. EDUARD VICTORIA KIRALYNŐ, DELCASSÉ CHAMBERLAIN. CLEMENCEAU, LORD KITCHENER, LORD CLAYTON és a többi nagyberek küzdelme és harca a jóért

A nyugati szövetségeseink

Victor Francen, Gaby Morlay, Pierre Richard Wilim

művészeti teljesítménye. — M. O. N. T. és Fox-journal a legújabb háborús eseményekkel

ARADI KOZLONY

Cefon: László Szigonyeim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 18.

Előfizetési árak:

Egy évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 lei || Egy hónapra 70 lei

Meghalt a béke nagykövete

Hadijelentések tömegében elveszve, másfélsoros hír jelentette, hogy az öregur, aki az egyre fokozódó fegyverkezés, a kibőbítés felé torlódo események közepette is fanatikusan tudott és akart binni a békében, elköltözött arról a világról, ahol az emberek sorsa fölött ismét a fegyverek döntenek: George Lansbury, az agg munkáspárti politikus kedden este meghalt.

Lansbury neye valamikor az angol politika élen levő férfiak nevel között szerepelt. Egyik legtevéke-

nyebb vezető tagja volt az angol munkáspártnak, amelynek pacifista elvei mellett akkor is kitartott, amikor ezek az elvek időközben világsszerte megindult újrafegyverkezés miatt időszerűtlenné váltak. Lansbury azonban úgy érezte, hogy a leszerelés álma, a világ vagy legalább is Európa fényleges békéjének megvalósítása sohasem lehet időszerűtlen és azok, akik a béke eszméjét időszerűtlenné, megvalósíthatatlannak látják, árulást követnek el ellene.

Az időközben bekövetkezett események így mutatták, hogy Lansbury nem követett gyakorlati politikát. A szorosan vett napi politikából is ki akart kapcsolódni, nehogy pártfogottsággal vádolhassák, vagy pedig esetleg intranszigenz pacifizmusával pártja terhére legyen. Filozofizálta magát pártoktól politikai szervezetektől és mint egyén, mint egy a sok millió európai közül, aki a milliókkal együtt el akarja kerülni azt, hogy ezen a földrészen ismét öldökljenek az ágyuk, körutra indult, eszmeteriosztó körutra egy, a világ politikai töredék rendkívül alacsonyán legrzótt árucikk: a békével.

Volt ebben valami naivitás, de volt benne — hősiesség is. Egy agastyán, aki már kifelé baktat az életből, kis utazótáskát vesz a kezébe gomblyukába felvénnyit tesz, amelyen ez az egyetlen szó áll: „Peace”. Béke és elindul, végig Európán azzal a céllal, hogy az államok felelős vezetőit a béke ügyének nyerte meg. Így kereste fel sorban az európai fővárosokat, tárgyalta a népek vezetőivel és amikor a kormányfőkkel folytatott megbeszélések után elhagyta a miniszterelnöki palotákat, bizakodó mosollyal mondta az újságíróknak hogy még mindig hisz a békében...

Miként haláláról, ezekről a látogatásairól is csak rövid jelentések számoltak be. Talán halála után teljes részletességgel nyilvánosságra kerül, hogy miként folyt az ez a megbeszélés, mit mondott, mit javasolt, milyen megoldásokat terjesztett elő ezeken a nemhivatalos tárgyalásokon ez az agastyán: George Lansbury, a béke nagykövete. És talán nyilvánosságra kerül majd az is, hogy a különböző miniszterelnöki fogadószobákban milyen válaszokat kapott.

Most elköltözött ez a különös egyéniség is a béke sorából. „Különös egyéniség” — mert minden tudásával és hitével azt a különös és érthetetlen vágyat akarta szolgálni hogy Európa népei békében éljenek. Elhunyt 1940. májusában, amikor nyugaton és északon ágyuk dörögnek és bombák robbannak és amikor délen, a Földközi-tengeren hadikészültségben vonulnak fel a csatahajók. A valóságban már előbb meghalt.

Meghalt akkor, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy diplomáciai körök menthetetlenül kudarcba fulladtak.

és csak egyik színes epizódja lett az 1939. szeptember elsejét megelőző hónapoknak Az agastyán, aki ma temetnek, 1939. szeptemberében halt meg, amikor az európai égből alatt újból eldördültek a fegyverek.

— **ÖFELSÉGE ISMÉT BUCURESTIBE TETTE AT tartózkodási helyét.** Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsege tartózkodási helyét ismét a fővárosba tette át.

— Maria királyné emléke. Bucurestiből jelenti: Ünnepléses keretek között leplezték le Maria királyné szobrát a bucovinai Gura Humorului-ban. Az ünnepségen a kormányt Nistor miniszter képviselte, aki ünnepi beszédben emlékezett meg Maria királynéről.

Flora (volt Reusz) jeggyár. Tol. 1141

— Teleki magyar miniszterelnök megtekintette az olajmezőket. Budapestről jelenti: Gróf Teleki Pál, magyar miniszterelnök megtekintette a magyarországi olajmezőket. Utjára elkísérte Vargha iparügyi és Csáky gróf külügyminiszter is. A miniszterelnök és kísérete egy egész napot töltött a helyszínen s megbeszélést folytattak a vállalat vezetőivel.

— Jóslat került a bucaresti-i légvédelmi gyakorlat. Bucuresti. A tegnapi légvédelmi gyakorlat kitűnően sikerült. A közönség megértette, hogy a gyakorlatokat érdekében rendezik és megállapítható, hogy ezalkalommal a polgárok nagyban hozzájárultak a gyakorlat sikeréhez.

Az aradi Szociális Misszió Társulat meemlékezése az Anyák Napiáról

Az aradi Szociális Misszió Társulat ez esztendőben különösen ünnepélyesebb keretek között óhajtja megtartani az egyik legszebb és legbensőségesebb tavaszi ünnepét, az „Anyák Napját”-t. A jótékony társulat tagjai özv. báró Andrányi Károlyné elnök, nő, Haller Józsa, Hendrey Ilona, Dörner Ilona és Derecskei Károlyné vezetése mellett készítik elő az ünnepség alkörét. Az aradi Szociális Misszió Társulat május 18-án este 9 órakor a Minorita Kulturház dísztermében tartja meg jótékonycélú ünnepélyét, amelyen kiváló izléssel összeállított, változatos műsor gyönyörködteti majd a hallgatóságot.

A megnyitó beszédet Fischer Aladár igazgató mondja. A jótékonycélú est keretében a következő műsorszámok szórakoztatják majd a hallgatóságot: Anyai boldogság — Feszler Annamária és Köcsy Zsuzsi előadásában; Az Anyák Napijának 10 parancsolata — Alföldy Ilona, Zongoraszám: Lilezt; Valse d'amour — Derecskei Judit; költemény (szavaltat) — Buschl Emilné, A Katolikus Leányklub énekkara énekel.

A szünet után „Tavaszi álom” c. tánc és előkép kerül bemutatásra. Mécs László, költeményeket szaval P. Siszmann Gedeon, Schmitzer Paula énekszámmal zongorán kíséri P. Karácsonyi István. Ezután a „Madonna” előképet mutatják be Issekutz Eszter, Kálmán Judit és Fikler Lia.

A műsor összeállítása még nem végleges ugyan, számos új számmal és szereplővel bővül majd s ezeknek ismertetésére a közeljövőben részletesen visszatérünk.

— Merénylet egy japánbarát kínai politikus ellen. Sanghai (Rador.) Hsiao Cse Ting, Wang Csing Wei egyik legodaadóbb támogatója tegnap merényletnek esett áldozatul. A nemzetközi területen egy estét vett részt és amikor onnan eltávozott, agyonlőtték. Gyilkosai elmenekültek.

Amerika

— Férjhez mennél egy könnyelmű, pazarlóhoz?

— Attól fégg, hogy mennyi pazarolni valója van...

A város lakosságának összeírása háboru esetén szükséges kiürítés szempontjából

A törvény értelmében minden évben kimutatást kell készíteni a hét éves kortól nem ért gyermekekről arra az esetre, ha légi támadás idején a városokat kiürítenék. Ez az összeírás a múlt évben már megtörtént. Az idén a gyermekek névjegyzékbe való vételén kívül a felnőtt személyekről is kimutatást készítenek. A kimutatás azért szükséges, mert a légügyi minisztériumnak elve, hogy háboru esetén a népes lakosságú helységek lakosságát elkölözteszik és csak a munkaköre miatt helyhez kötött egyének maradnak továbbra is helyben. Az intézkedés nyomán, amely természetesen kizárólag preventív jellegű, a légvédelmi hivatal közgei elvégzik az összeírást. A város légi támi hivatala hangsúlyozza, hogy semmi rendkívüli nincs az intézkedésben.

— Segédpüspököt nevezett ki a Szentszék Nicollescu érsek mellé. Vatikánvárosból jelenti: A Vatikán főhivatalosának, az Osservatore Romano-nak április 20—30-iki száma a hivatalos rovatban a következő hírt közli: A Szentatya a keleti egyház kongregációjának rendeletével Vasile Aftenie kanonokot, a balázsfalvi érseki szemínárium rektorát ulpianál címzetes püspökké nevezte ki és Alexandru Nicollescu gyulafehérvári és fogarasi érsek mellé rendelte segédpüspökként.

— Török újságíró-küldöttség utazott Londonba. Ankarából jelenti: A British Council által Anglia meglátogatására meghívott török újságíró- és képviselő-küldöttség tegnap este elutazott Londonba.

— Bolíviában megszűnt az ostromállapot. La Paz. (Rador.) Bolívia kormánya elrendelte az ostromállapot megszüntetését.

— Véres harc ir terroristákkal. London. (Rador.) Kedden Dublin központjában revolverharc keletkezett detektívek és az ir köztársasági hadsereg több tagja között, akik revolverekkel és önműködő fegyverekkel megkísérelték, hogy megállítsák azt az autót, mely az angol követség postáját vitte. A detektívek tüzelni kezdtek és ennek során az egyik támadó és két detektív megsebesült. A támadók egy másik gépkocsin elmenekültek.

— Május 10-én tilos a fényképezés! Az aradi rendőrség közli, hogy a május 10-iki ünnepség alkalmával a legszigorúbban tilos fényképfelvételeket készíteni. Ez a tilalmi rendelkezés egyformán vonatkozik a hivatásos és amatőr fényképeszerekre is. A fényképezési tilalom egyébként az egész város területére vonatkozik. Mindazokat, akik megszegik a rendelkezést, a törvény teljes szigorával büntetik és fényképezőgépeiket elkobozzák.

— A munkakamarák elnökeinek értekezlete Bucurestiben. Bucurestiből jelenti a rádió: Az ország munkakamaráinak elnökei értekezletet tartottak Stavri Cunescu minisztériumi vezérigazgatónál. Az értekezlet után Ralea Mihai munkügyi miniszter kihallgatáson fogadta a munkakamarai elnököket.

— Közgyűlést tartott a romániai mérnökök egyesülete. Bucurestiből jelenti: A romániai mérnökök egyesülete, az Agir, Mihail Manolescu volt miniszter elnökletével közgyűlést tartott. A szónokok megemlékeztek Manolescu elnöknek a mérnökök panaszai orvoslása érdekében kifejtett tevékenységéről. Ezután a vállalkozókról szóló törvényt tárgyalták.

— Menetközben kigyulladt a Bucuresti-Constanta közötti személyvonat. Constanta. Rador. A Bucuresti és Constanta között közlekedő 9003. számú személyvonatot, Dalga állomás előtt szokatlan baleset érte. Menetközben a mozdony egyik kipattanó szikrájától lángra lobbant a vonat podgyászszállító kocsija. A tüzet eleinte a vasut személyzete nem vette észre, csak amikor a vonat már az állomás közelébe ért. Mivel a nyílt pályán semmiféle oltó eszköz nem állt a személyzet rendelkezésére, a vonat, bár csökkentett sebességgel, folytatta útját az állomásig, ahol az állomás személyzetének sikerült a vonat többi részét megmenteni a tűz pusztításától. A podgyász kocsi azonban teljesen elégett. A vasut igazgatósága biztonságot küldött ki a különös tüzeset okainak felderítésére.

— Több fiúrdohely szerencsijátékgözt kapott. Az egészségügyi minisztérium javaslatára a minisztertanács szerencsejátékgözt adott a lasi Sf. Spiridon kórházegyesület kezelésében álló Slanicul Moldovei, valamint Herkulesfürdő és Carmen Sylva fürdők részére. A játékokból eredő jövedelmet elsősorban a herkulesfürdői telep tatarozására és kibővítésére akarják fordítani.

Felfüggesztették egy magyarországi nyilaskeresztes képviselő mentelmi jogát

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház keddi ülésén néhány mentelmi ügyet is tárgyalta, mielőtt a képviselőház tagjai megkezdtek volna a plünkösdi szünetet. A mentelmi ügyek között legérdekesebb volt Kovarc Emil nyilaskeresztes képviselő ügye, akinek mentelmi jogát a hadbíróság koronagyésze kérte felfüggeszteni. Kovarc Emilt nemrég választották meg nyilaskeresztes programmal képviselővé. Egy évvel ezelőtt még jelentős őrnagy volt a hadseregben. Nemrég derült ki róla, hogy a Dohány-uccai zsinagóga elleni merénylet elkészítésében neki is része volt és ő adta a merénylőknek a gránátokat. Miután ebben az időben még mint jelentős katonatiszt a hadseregben szolgált, ügyét a hadbíróság vizsgálta ki és a hadbíróság koronagyésze kérte a mentelmi jog felfüggesztését. A képviselőház megszavazta a mentelmi jog felfüggesztését.

— ROOSEVELT PÉNTEKEN RÁDIÓBESZÉDET MOND. Washington. (Rador). Roosevelt köztársasági elnök pénteken beszédet mond a tudományos kongresszuson és ezt a beszédet rádión közvetítik Európába is.

— Ifjú Horthy István és felesége kihallgatáson jelent meg Egyiptom uralkodója előtt. Budapestről jelentik: A Káiroban tartózkodó ifjú Horthy István és felesége tegnap kihallgatáson jelent meg Faruk egyiptomi királynál és Farina királynénál. Az ifjú magyar házaspár ezután az egyiptomi anyakirálynét látogatta meg.

— OLASZ MINISZTER LÁTOGATÁSA BERLINBEN. Rómából jelentik: Pavolini kultuszminisztert Gobbels dr. meghívta, hogy látogassa meg Berlinben. Pavolini csütörtökre érkezik a német fővárosba.

— Felhívás a NUF Nemzeti Gárda, valamint az 1918—1919-es Nemzeti Gárda tagjaihoz a május 10-ki felvonulással kapcsolatban: A városi tagok gyűlékezése reggel 9 órakor történik meg a losi Vulcan-uccai elemi iskolában, ahol összeállítják a felvonulási menetet. A tagokat felkérjük, hogy kivétel nélkül jelenjenek meg. A Nemzeti Gárda, valamint az 1918—1919-es Nemzeti Gárda aradvárosi elnöke: Vortian Mihai kapitány.

— Amerikai újságíró rejtélyes halála Angliában. London. Webb Miller ismert amerikai újságíró Clapham mellett a vasúti töltés közelében holtan találták. Feltételezhető, hogy az újságíró kiesett a vonatból.

— A MAGYAR KORMÁNY MEGTILTOTTA A KERESKEDELMET HAJÓK ENGEDÉLY NÉLKÜL ELADÁSÁT. Budapestről jelentik: A magyar kormány rendeletet adott ki és eszerint a kereskedelmi minisztérium engedélye nélkül magyar kereskedelmi tengerifőhajók nem adhatók el idegen államnak, vagy külföldi állampolgárnak, külföldön lakó egyéneknek, vagy külföldön székelő vállalatnak, tilos továbbá a magyar hajókat bármilyen módon is kivonni az illetékes magyar hatóságok ellenőrzése alól.

— Májusi ájtatosság a minorita-templomban. Szerda este a májusi ájtatosságok keretében Nagy Alfonz hitoktató mondott gondolatokban gazdag szentbeszédet, míg az ájtatosságot Siszmann Gedeon tartotta. Az ájtatosságon kiválóan működött közre a római katolikus Leányklub nemrég megalakult énekkara. P. Mezey Tibor vezényletével. Az énekkar műsora a következő volt: 1. Adoremus in aeternum. 2. Hymnus A.: Regina Coeli. Időszaki Mária-antifona. 3. P. Mezey Tibor: Tantum Ergo. 4. Hoós J.: Hozzád eszünk, Szűzanyánk. Az éneket Rákóczi Sándor kísérte orgonán.

— Halálozás. Tisza Ferencné életének 76-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 9-én, d. u. 3 órakor lesz a Str. Leucutia 26. számú gyászházban. Gyászolják a Tisza, Metterling és Macskás családok.

— Az aradmegyei iskolaszék közgyűlése. Vasárnap délelőtti tartotta meg általános közgyűlést az aradmegyei iskolaszék bizottsága a prefektúra dísztermében. A gyűlést Mladin Sever nyitotta meg, aki Ionescu Iuliu dr. megyei prefektust helyettesítette. A terjedelmes jelentést Igrisan Lazar tanfelügyelő olvasta fel. Befejezőképpen Alexandru Constantinescu beszélt a strajerintézményről. A gyűlés déli egy órakor ért véget.

— Eredménytelen volt az Eminescu-parkban lévő tenispályákra kiírt írásbeli árverés. Megírta az Aradi Közlöny, hogy az Eminescu-parkban lévő városi tenispályák bérleti szerződése a Gloria sportegyesülettel lejárt. Ezzel kapcsolatban a város vezetősége úgy határozott, hogy a pályákat egyes személyeknek adja ki erre az időnyire. Kedden délelőtti volt az első versenytárgyalás a gazdasági hivatalban, ami azonban nem vezetett eredményre. A második már szóbeli versenytárgyalást szombaton délelőtti 9 órakor tartják a városháza 104-es számú szobájában. A legkisebb bérleti összeg, amellyel pályázni lehet, hater ezer lei, amely jogot ad a kibérelt pálya délelőtti-délutáni használatára.

— Eltűnt egy 6 éves gyermek. Molka Mária Paleologu-ucca 7. szám alatti lakos bejelentete a rendőrségen, hogy haterestendő János nevű fia eltűnt otthonról. Az eltűnt gyermek felkutatására megindult a vizsgálat.

TESTA

A legjobb idegcsillapító

Bonyodalmas pereskedés apa és fia között 79.500 leierért

Az aradi törvényszék első tagozata ma tárgyalja Luptovits János aradi szabómester perét, amelyen fia, Luptovits Zoltán ellen indított. A szabómester keresetében előadja, hogy fiának 1939. márciusában 79.500 leier adott azzal a feltétellel, hogy neki öreg korára gondtalan életet biztosít. Fia az összeget át is vette azonban a feltételeket nem tartotta be, sőt — a kereset szerint — a felperes idén márciusban kénytelen volt elköltözni fiától. A szabómester ügyvédje szegénységi bizonyítvánnyal igazolta, hogy ügyfele az összeg elvesztése folytán anyagilag teljesen tönkrement és követelte kártérítésként az összeg visszaadását, mivel alperes a feltételeket nem teljesítette. Az ügyvéd továbbá tanúk kihallgatására is előterjesztést tett. Az alperes részéről a jogi képviselő előadta, hogy Luptovits János már 25 évvel ezelőtt elhagyta feleségét, három gyermekével együtt és a háború alatt sem fordított velük, annak ellenére, hogy családja a legnagyobb nyomorban élt és egy 6 éves gyermeke — mondta az ügyvéd — ennek következtében meg is halt. Egy másik alkalommal késsel támadt a feleségére. A családi háborúságban nem történt változás egész 1939. márciusáig, amikor is váratlanul megjelent nála az apa és egy csomagban nagyobb összegű pénzt adott át azzal a kikötéssel, hogy 6 már öreg ember és elhatározta ezt az összeget a fiának adja. Az alperes ügyvédje hangsúlyozta, hogy semmit sem feltételhez nem kötötte apja a pénz átadását, aminek megtörténte után alperes erkölcsi-kötelességének érezte, hogy apját magához vegye és gondoskodjék ellátásáról, ami szerinte kifogástalan volt. Mivel apja beteg volt, orvosokat hozatott és mindenkor azon volt, hogy gondját viselje, de Luptovits Jánossal az együttélés — alperes szerint — lehetetlenné vált, végül ez év márciusában Luptovits János elköltözött és később beperelte őt és keresetében követelte a már előzőleg átadott összeg visszaadását. Az ügyvéd a védekezés megerősítése érdekében újabb tanúkat sorolt fel és ezeknek kihallgatását kérte. A bíróság az ügy tárgyalását július 10-re halasztotta.

— Halálos vonatgázolás az arad-oradeai vonalon. Oradea-Nagyvárad. A tamasdai csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Serban Gheorghe gazdálkodó az Arad-Nagyvárad közötti vonalon utazott és Zerind állomás közelében le akart ugrani a vonatról. Ugrás közben azonban a kerekek alá került, amivel halálra gázolták. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Wotli Károly képtelensége a Kultúrpalotában naponta nyitva 11-től 1-ig és délután 4-től 8-ig.

— Két halálos ítélet „in contumaciam” Franciaországban. Páris. (Rador.) A rennesi katonai törvényszék titkos ülésén Beauvaist és Morbrolét távollétükben halálra ítélték, mert az volt a vád ellenük, hogy szervezetet alakítottak, amely a katonákat szökésre csábította és azonkívül az állam biztonsága elleni bűncselekményeket és hazárulást követtek el.

— A Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete f. év május hó 10-én, pénteken délután 4 órakor Eminescu-ucca 20. szám alatti lévő új helyiségében választmányi ülést tart. Elnökség.

— Cselédlével közösen vett sorsjegyet, de a nyemreményt megtartotta magának egy aradi uriaszony. „Házvezetőnő asztalos szerszámmal. Manikűrös kisasszony mélyen leszállított áron...” Hatvanéves vőlegény, harnáncéves menyasszony és egyéb csodabogarak, Villámposzt. Sok érdekes riport, stb. a „Társaság” most megjelenő szenzációs képes számában.

— Rendőri hírek. Az aradi rendőrség detektívei elfogták Izsák Gábor és Vízi Károly Doamna Balasa-uccai lakosokat, akik az Avram Iancu-tér egyik házából egy ládát akartak ellopní. Mindketten ismert tolvajok. Elfogták Costea Simion Sanzenilor-ucca 33. szám alatti lakost is, aki a Brancoveanu-uccában lévő fahíd deszkáit lopkodta.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:
HAJÓS gyógyszerész, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszerész, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyszerész, Str. Goldu.

Végkiárusításból len- és pamutvásznakat, kimaradt asztalneműeket lakáson árusítom. I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Trockisták felett ítéleztek Párisban. Páris. (Rador.) A katonai törvényszék a trockisták szervezett 8 tagja ellen hozott ítéletet, mert a nemzetvédelmi törvénybe ütköző cselekedeteket követtek el.

— Hét száz férfi vett részt a radnai zarándoklaton. Timisoara—Temesvárról jelentik: A római katolikus férfiak zarándoklata a radnai Mária kegyhelyre a legnagyobb siker jegyében folyt le. A zarándoklaton, amelyet Pacha Agoston dr. megyéspüspök vezetett, hétszáz katolikus férfi vett részt.

— A vonat elé vetette magát, hogy megmentsen feleségét. Ploestiből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka Ploesti közelében, lamandi Gheorghe vasutas feleségével együtt a vasútvonalon tartott késő este hazafelé. Alig haladtak néhány száz métert, feltűnt előttük a cernauti-bucuresti gyorsvonat. Amikor a vonat közvetlen közelükbe ért, az asszony megbottlott és ráesett a sínekre. A vasutas ekkor megrémülve felesége kétségbeesett sikoltozásától, nem is adva magának számot arról, hogy kísérlete mennyire hasztalan, úgy akarta menteni az asszonyt, hogy odavetette magát a mozdony kerekei és felesége közé. A kerekek valóságos kettészelték a szerencsétlen embert, míg feleségének levágták két lábát és koponyaalapú törést okoztak. Az asszony állapota reménytelen.

— Kiszorították a szétpattant lámpaüveg egyik áldozata. Szatmárról jelentik: Megirtuk, hogy a szatmármegyei Sárköz községben Tóth György uradalmi gépész házában a felborult és eltört lámpa felgyújtotta a házaspár nyolchónapos csecsemőjének bölcsőjét és a kisgyermek, valamint a segítségére siető szülők súlyos égési sebeket szenvedtek. Mindhármukat be szállították a szatmári közkórházba. A nyolchónapos csecsemő hosszas kintlódás után meghalt. Tóthné állapota szintén aggasztó. Sárköz községben nagy részvétet keltett a Tóth-család tragédiája.

— Engedélyezte a belügyminiszter a clucsumuleu-i bucsut. Clucsumuleu—Csiksomlyó. Megirtuk, hogy a csiksomlyói bucsu engedélyezése ügyében Drimba Iosif alezredes-prefektus maga járt közben illetékes helyen. Most távirati tudósítás közli, hogy ez a közbenjárás eredményesnek is bizonyult, amennyiben a belügyminiszter 6181. szám alatt kiadott rendeletével engedélyezte a csiksomlyói bucsut május hetedikére, 11. és 12-ére. A belügyminiszteri engedélyt a csiksomlyói ferencendi házfőnökséggel Drimba Iosif alezredes-prefektus 6113. számú átiratával közölte.

— Reggel 6-tól délelőtti 11 óráig tarthatnak nyitva a bucuresti-i mészárosok. Bucuresti. Bucuresti város vezetősége elhatározta, hogy csütörtöktől kezdve a mészárszékek csak reggel 6 órától délelőtti 11 óráig tarthatnak nyitva.

— Első szentáldozás Chisneiu Crisen. Bensőséges és mélyen vallásos ünnepély keretében tartották meg vasárnap a kisieni római katolikus templomban a katolikus gyermekek első szentáldozását. Ennek keretében Takács János plébános megkapta, mély vallási gondolatokban bővelkedő beszédet mondott. Utána 26 gyermeket részesített az áldozás szentségében. A díszes és nagyszabású templomi ünnepség lezajlása után a római katolikus Leányegyesület Vály Elemérné elnöknő vezetés alatt az iskola termében uzsonnát szolgált fel a gyermekeknek. Itt írjuk meg, hogy Pacha Agoston dr. temesvári római katolikus megyéspüspök a napokban végzi aradvideki bérnautját és ennek során legnap látogatta meg Kisienőt, ahol nagy ünnepélyességgel fogadták az egyháziót.

— A bodegákra nem vonatkoznak az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény intézkedései. A nemzeti gazdasági minisztérium rendelkezést adott ki, amelyben leszögezi, hogy a bodegákra nem vonatkoznak az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény intézkedései, vagyis a bodegákra nem kell időközönként kimutatásokat eljuttatni a város gazdasági hivatalához. Egyben megállapította a minisztérium azt is, hogy az étvágygerjesztők nem közszükségleti cikkek.

SPORT KÖZLÖNY

Nyilatkoznak az illetékes sportkorifeusok a dunamedencei labdarugó-sport baráti kapcsolatairól

Gidófalvy dr., Rasics, Economu dr. és Leskovic nyilatkozatai az Aradi Közlöny számára

Budapest. A magyar-horvát labdarugó találkozó komoly alkalmat nyújtott arra, hogy a dunai államok sportvezérei és sportbarátjai Budapestben összejöjjenek és megbeszéléseket folytassanak. A kölcsönös eszmecserék nyomán kialakult vélemények kétségen kívül már most megszabják a szomszédos országok sportjának egymás közötti viszonyát a jövőre nézve s ezért különös fontosságot tulajdonítunk a lapunk előtt elhangzott nyilatkozatoknak.

Gidófalvy Pál dr.,

az M. L. Sz. miniszteri biztosa

— A magyar-horvát találkozó bizonyítéka volt annak az ígéretünknek, hogy Magyarország ösztönzi sportbarátságot akar kötni a szomszédos államokkal s szavának helyét is állott. A különböző gátló körülmények ellenére is kinyújtottuk baráti jobbként dél és kelet felé. De ez csak a kezdet. Határozott szándékunk és kívánságunk, hogy a baráti kapcsolatokat a jövőben még jobban elmélyítsük. A szomszédainkkal ápoljt jóviszony a sport terén nemcsak helyzeti szükségesség. Állítom ugyanis azt, hogy a jelen pillanatban a horvát labdarugó-sport egy milliméternyivel sem áll mögöttes a magyarnak. Nem kétséges tehát, hogy a szomszédainkkal folytatott nemes küzdelmek csak pezdítéleg és fejlesztéleg hathatnak a saját sportunkra is s végül is a dunamedencei államok hegemoniáját fogja eredményezni az európai labdarugásban.

Rasics Szvetozár

Jugoszlávia meghatalmazott minisztere, budapesti követ:

— Meggyőződése, hogy a barátkozásnak még a kezdetén vagyunk s az a mai naptól kezdve csak fokozódni fog. Remélem azt is, hogy a labdarugás bevezetője lesz annak a sportterülethez, amely két szomszédos ország között, amelyet követni fog a kapcsolatok kiépítése a testedzés más terén is. A magyarok sportfőlényét egyelőre nemcsak magunkkal szemben, hanem nemzetközi viszonylatban is elismerem, jóllehet az a véleményem, hogyha a jövőben Budapestre egy Belgrád—Zágráb válogatott játogatna el, azt aligha lehetne legyőzni. De hiszen nem is a győzelem itt a fontos, hanem a sport, a barátkozás, egymás értékének kölcsönös felismerése és megbecsülése. Bizalommal várom a folytatást.

Economu Virgil

román szövetségi kapitány:

— A horvát-magyar labdarugó-találkozó igazolta a dunai államok sportkapcsolatának értelmét és fontosságát. Nem kergetünk délibábokat, amikor hittük és akartuk, hogy a sportbarátság a Dunamedencében élő népek között megpecsételődjék. Ebben a vonatkozásban készséggel elismerem, igen sokat tettek a magyarok, főként Hidófalvy dr., de mi is megtettük a magunkét. Éppen ezért szükségesnek tartom kijelenteni, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, miszerint Romániában olyan rendezet hoztak volna, mely a bajnokságban játszó egyesületeket kötelezi csapataikban a román nemzetiségű játékosok többségben való szerepeltetését a más nemzetiségűekkel szemben. Akik ezt állítják és ilyen híreket közölnek, azoknak az a szándékuk, hogy a magyar-román sportbarátságot meggyengítsék. A magyar sportkörmánybiztos előtt becsületiszavammal erősítem meg ezen hírek alaptalanságát és megígértem, hogy a legmesszebbmenő eréllyel járok el majd azok ellen, akik ilyen híreket közölnek és terjesztenek. A barátságot mi is éppen olyan öszintén akarjuk, mint a magyarok és remélem, hogy ezt rövidesen tevékenységgel is igazolhatjuk. Az etnikai arányszám megállapítása kizárólag a román nemzeti válogatottira vonatkozik, melyben háromnál több kisebbségi játékos nem akarunk szerepeltetni. A Budapestre jövő válogatottban egészen biztosan játszanak majd magyarok. Barátság részvétele a csapatban feltétlenül bizonyos és szeretném még Reiter és Spielmann is beállítani, de számolok Bodojával is, aki most őrási formában van. A mérkőzés kimenetelét illetően a horvát-magyar találkozót után nem akarok jóslatokba bocsátkozni. A horvátok, méginkább a jugoszlávok ma Európa

legjobb csapatát tudják kijáratni. És igazán szép, szemnek nagyon tetszőes futballt játszanak. A magyarok azonban feltétlenül rutinosabbak, küzdőtudásuk is felette áll a jugoszlávoknak, csak úgy mint a horvátoknak. A románok nem játszanak mutatósan, de eredményesek, célratorok. Az olaszokkal szemben elért eredményünk bizonyítja gyors fejlődésünket s azt hiszem, a budapesti találkozó erről módjában lesz a közönségnek meggyőződnie.

Leskovic Milan

szerkesztő, a horvát sportszövetség főtitkára, a sportügyek propagandafőnöke:

— A horvát-magyar találkozó jelentősége sokkal nagyobb, mint azt még ma megítélni lehetne. A budapesti fogadtatás olyan szép volt, a közönség és a sajtó olyan meleg barátságokkal üdvözölt bennünket, hogy ez egymagában véve is nagymértékben hozzájárult további magatartásunk kialakításához. A jövőben minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy ne csak a labdarugásban épüljön ki szoros együttműködés a két ország között, hanem a sport más terén is. A horvát jennisz ma elég magas színvonalu ahhoz, hogy szűkebb hazánkban is nagy közönséget vonzzon és egészen bizonyos, hogy nemzetközi mérkőzéseken még fokozottabb érdeklődésre számíthatunk. Számítunk azonban arra is, hogy rövidesen nyélbeüthetjük majd a horvát-magyar evező, uszó, atlétikai és ökölvívó találkozókat is. Horvátországban járas erőfeszítés sejt dolgoznak a sport fejlesztésén. A horvát sportügyeket most dr. Krnjevic, a Macsek-féle horvát parasztpárt főtitkára vette a kezébe, aki megteremtette a Nemzeti Együttműködés organizációját s ennek segítségével reméljük, hogy egy-két esztendő alatt elérhetjük azt a színvonalat, amely megnyitja majd előttünk még az angol sport kapuit is. A Magyarországgal elért eredménnyel nagyon elégedettek vagyunk. Kezdeknek jó. Az erős magyar sportkapcsolat számunkra nemcsak erkölcsi, hanem anyagi sikert is jelent. A Balkán-Kupa torna tízezer embert vonzott egy-egy mérkőzésre, nem kétséges, hogy a magyar válogatott belgrádi vagy zágrábi vendégszereplése legalább tízezer főnyi közönségre számíthat. Sportkapcsolatainkat azonban nemcsak Magyarországgal, hanem a Dunavölgye többi államaival is ápolni akarjuk. Előterben állanak a szlovákok. Az utolsó Hask—Bratislava mérkőzésen nyolcezer ember jelent meg, ami bizonyítja, hogy a két ország sportterülethezésének alapja és értelme van. Május 12-én és 13-án két csapattal játszottunk Szlovákiában, Bratislaván és Ziljinnán. Nehéz helyeztünk lesz, mert ugyanezen a két napon is nagy mérkőzéseink vannak. Öszintén reméljük, hogy rövid időn belül a dunavölgyi sportbarátság már több lesz mint terv és szándék. Az elindulás a horvát-magyar találkozóval megtörtént.

KALOTAI GABOR

Russu dr. vezeti az AMEFA—Rapid mérkőzést

A pénteki AMEFA—Rapid nemzeti bajnoki mérkőzés elő sportkörökben hatalmas érdeklődéssel tekintenek és ez a meccs az idény kiemelkedően izgalmassabb találkozásának ígérkezik. A piros-feketék szerdán kiadós edzést tartottak és felkészülten várják a nagy összecsapást. A mérkőzést, amely fél 6 órakor kezdődik, Russu Gabriel dr. ismert kolozsvári játékvezető vezeti és a nagy mérkőzés előtt a Gloria és az AMEFA ifjúsági csapatai játszanak bajnoki meccset.

O A HTVK a magyar párbajtőr csapatbajnok. Magyarországon 1940. évi párbajtőr csapatbajnoki versenyt vasárnap rendezték a HTVK vívótermében. Öt csapat jelentkezett a bajnoki küzdelemre, amelyet körmérkőzésben döntöttek el. A HTVK nyerte a bajnokságot nagy fölényvel, veretlenül. A bajnokságban: 1. HTVK 8 ponttal, 4 csapat és 44 egyéni győzelemmel, 2. BEAC 4 ponttal, 2 csapat és 40 egyéni győzelemmel, 3. BBTE 4 ponttal, 2 csapat és 27 egyéni győzelemmel, 4. MAC 2 ponttal, 1 csapat és 30 egyéni győzelemmel, 5. RAC 2 ponttal, 1 csapat és 17 egyéni győzelemmel.

A pénteki liga-mérkőzések játékvezetői

Bucuresti. Amint más helyen megírtuk, a pénteki AMEFA—Rapid mérkőzést Russu Gabriel dr. vezeti, a többi A) ligás mérkőzések játékvezetői pedig a következők:

CAMT—U. Tricolor, bíró Constantinescu.
Gloria CFR—Victoria, bíró Cretu.
Juventus—UDR, bíró Ionescu Tope.
Venus—Carpati, bíró Ilescu Tica.
Sp. Studentesc—Ripensia, bíró Vartolomeu.
A B) liga nyugati csoportjának mérkőzése a következő játékvezetők szerepelnek:
CFR T. Severin—Vulturii, bíró Chicin.
Electrica—Chinezul, bíró Sebesan.
Mica—CFR Simeria, bíró Takács.

A válogatottak erőpróbája lesz a Déli és Nyugati ligák mérkőzése

Vasárnap Bucurestiben bonyolítják le a Marinescu-serleg mérkőzést, amelyen a Déli liga és a Nyugati-liga válogatottjai mérkőz össze erejüket. Az első mérkőzés — mint ismeretes — néhány héttel ezelőtt 2:2 arányban döntetlenül végződött és ez a második mérkőzés dönti el Marinescu Gabriel labdarugószövetségi elnök által adományozott serleg sorsát. A vasárnapi mérkőzésen csaknem valamennyi elsővonalbeli játékos felvonul és a nagy játékerőt képviselő bucuresti válogatott csapattal Temesvár—Resica—Arad válogatottja kemény ellenfele lesz. A nyugatiak csapatát még nem állították össze, de hozzávetőlegesen a következő csapat fogja a nyugati liga színeit képviselni:

Pavlovici (Feilinger) — Silvat, Fodor — Simatoc, Kotormány (Csipai), Lakatos — Bindea, (Micu), Reiter, Marksteiner, Spielmann, Dobai.

A déli-liga csapata a mai formákat tekintve véve a következő lehet:

David (Radulescu) — Sfera, Negrescu (Lengher) — Vintila, Juhász (Rasinaru), Moldoveanu — Sipos, Ploesteanu, Barátky Bodoja, Gica Popescu.

Magyar tenisz és asztali tenisz sikerei

Budapest. Magyarország nemzetközi tenisz és asztali tenisz bajnokságain a magyar versenyzők szenzációs eredményeket értek el.

A teniszbajnokság férfi egyes elődöntőjében hétfőn a fiatal Szentpétery 6:4, 7:5 arányban verte Puncsecs jugoszláv bajnokot. Európa rang első játékosát, a női egyes elődöntőjében pedig Pop Márta Floriánt, a jugoszláv bajnoknót győzte le 8:6, 6:3 arányban. A döntőket ma tartják meg, ha az idő kedvező lesz.

Az asztali teniszbajnokságok meglepetése az, hogy azokat sorra magyar játékosok nyerték és hogy a világbajnok német Pritzi sorra vereséget szenvedett a női és vegyes számokban. Részletes eredmények: Férfi egyes: 1. Bárna III., férőpáros: Soós—Schmiedl, női egyes: Farkas Gizi, 2. Pritzi, női páros: 1. Farkas—Sipos, 2. Pritzi—Grafl, vegyes páros: Farkas-testvérek, 2. Pritzi—Harvich.

TEKESPORT

A Prieteni egyéni tombolaversenyt rendez május hó 11-én és 12-én szombaton és vasárnap, a Husiparosok otthonában levő tekepályáin. A szombaton este 8 órakor kezdődő érdekes versenyen egész üzletre való tiszteletdíj jutalmazza a versenyzőket, kik már három találattal csinos díjazásban részesülnek, míg a tombolát (hat találattal) elérő versenyzők díjai komoly értéket képviselő tárgyak lesznek. A verseny vasárnap reggel 9 órától tovább folytatódik és vasárnap este 10 órakor zárul. Említésre méltó, hogy útitásként a hölgyek tetszés szerinti számokat választhatnak, így könnyen juthatnak hasznos és értékes nyereményekhez.

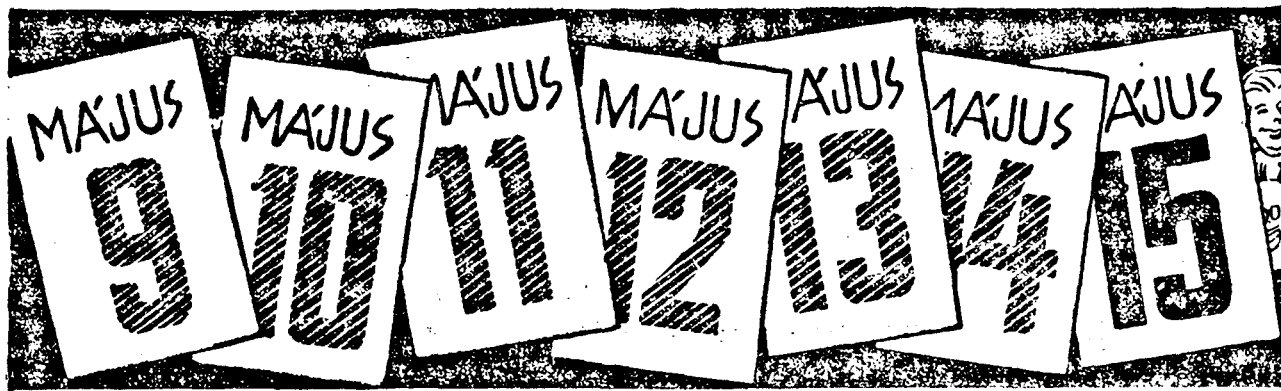
A Prieteni vezetőségi ülést tart csütörtökön este fél 9 órakor a klubhelyiségében, melyre a vezetőség minden tagjának pontos és okveilen megjelenését kéri az elnökség.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Egy hét alatt sok minden történhetik...

Biztos azonban, hogy egy hét múlva lesz az ÁLLAMI SORSJÁTÉK

MAJUS 15-IKI HUZÁSA

Ha még nem vásárolt sorsjegyet, akkor keresse fel még ma kedvelt sorsjegy-árusait és vásároljon sorsjegyet, hogy résztvehessen a MILLIÓS NYEREMÉNYEK szelvéstárában.

Nem maradok itt...

Irla: Hunyady Sándor

Newyork. Magyarokról szeretnék írni, de nem azokról, akik a foglalkozásuk révén a filmmel, a színházzal vagy a sajtóval vannak kapcsolatban. Jól tudom, hogy a sorsukról, sikerükről vagy balsikerükről mily részletesen informálják közönségüket a budapesti újságok. Van itt másféle magyar is, épen elég. Talán több, mint például Szegeden. De száz ezernyi számuk elvész e roppant város kilenc milliójában. Nem látszanak úgy meg, mint a „vidék” nagy ipari centrumjainak környékén, ahol szörvényaik valóságos kis magyar szigetekké állanak össze, templommal, pappal, párochiával, önképzőkörrel és sportegyesülettel.

Oda azonban még nem jutottam el. Ötödik napja vagyok Newyorkban és nagyon sok a látnivaló, nem lehet könnyen elmenni innen.

Kaland a kofferrel

Mindjárt az első nap épületes história esett meg velem. Ottfelejtettem az egyik kofferemet a hajónál. Keresztet vetettem rá. Vége.

— Dehogyan van vége! — pattogott tüzesen barátom és pártfogóm, a Harvard-egyetem egyik fiatal tanárjelöltje.

Fölemelte a kagylót és a hotelből telefonált a vámhivatalba. Közölte, hogy mikor érkeztem, milyen hajón, milyen volt a bőrönd és hogy melyik szállodában lakom.

— Rendben van. Megnézzük! — felelték a vámhivatalból.

Megnézik? Újra keresztet vetettem. Pláne vége. Kár. Hozzáfogtam, hogy kipakoljak.

Tíz perc múlva megszólalt szobámban a telefon. A vámhivatal keresett. Örömmel közölték, hogy az elhagyott tárgy megvan. Menjek el érte a hajóhoz.

Persze nem mentem el. Más dolgom volt. Ha olyan csuda történt, hogy nem vesztet el, meglesz még holnap is vagy holnapután.

Másnap reggel újra telefonált a kikötői vám. Figyelmeztettek rá, hogy ha nem megyek el a kofferért, délből kénytelenek lesznek átküldeni a raktkárba és akkor helypénzt kell fizetni érte.

Ennyi kedvességnak nem lehetett ellenállni. Lementem a kikötőbe és megkaptam a bőröndömet. Száz ezer más csomag közt egy mákszem a Szaharában. Az az óriási gépezet, melyet amerikai vámhivatalnak neveznek, olyan gyöngyöden bánt velem, hogy szinte beléje szerettem, kedvem lett volna virágot küldeni nekik.

Elveszett a magyar a Queen Elisabeth árnyékában

A partnak ezen a részén, ahol egymás mellett van kikötve a „nvaraló” Normandie és a vasszürkőre festett „Queen Elisabeth”, egy magyar hordárta bukkantam. Már harmadik generáció volt, alig tudott néhány szót. Elveszett számunkra. Borotválkoztam egy magyar borbélynál, jobban tudott, de már nem

volt a mienk. Fölvarrta a kabátom gombját egy magyar szabó. Ő még Jókait olvasta, de a felesége amerikai volt és a kislánya csak angolul tudott. Elveszték. A Plazában magyarul szólított meg egy aranyvállrojtos pincér. Olyan volt, mint egy nagykövet. Csak leeresz kedett a nyelvünkhöz. Elveszett.

Süt a nap:

Ellenben voltam a magyar moziban, ahol Zilahy Lajos „Süt a nap”-ját adták. Láttam a népet. Sok-sok embert, akik amerikai sleng szavakkal keverték a felsőtiszai és alföldi tájszólást. Ezek nincsenek elveszve. Támogatják egymást emlékeikkel. Ahogyan egymásból él-

Atvészelné? Inkább meghalni...

Büszke is voltam nagyon, és este, vacsoránál eldicsekedtem a dologgal egy visitor-vizumos uriembernek.

— Jó önnek! Atvészelteti itt a nehéz időket! — sóhajtott.

Meghökkenem. Gondolkozni kezdtem. Ősz szefoglaltam azt a sokféle dolgot, amely mind ebbe a keretbe való: „atvészelné valahol a nehéz idők.” Rendkívül elszégyeltem magam. És a lelkiismeretem megnyugtatóására elhatároztam, hogyha bármiféle „nehéz” idő érkezne arra a kicsiny országra, ahonnan elindul-

nek a sziklán nőtt fűszálak.

Most pedig engedjék meg, hogy néhány szót magamról is beszéljek. Aznap délelőtt, amikor megérkeztem, már üzenetet kaptam az Esquire című igen finom folyóirat főszerkesztőjétől, hogy amíg Amerikában vagyok, ha szűkében lennék a pénznek, minden hónapban kiutálnak száz dollárt. Majd ledolgozom. Tudom, Magyarországon másképp képzelik az amerikai számokat. De itt az a valóság, hogy száz dollár nagyon sok pénz, egy hónapig tisztességesen meg lehet belőle élni. Rögtön utána felhívtak a Simon and Schuster című nagy amerikai könyvkiadóhoz, regényről tárgyalni. Délután pedig azonnal begombolhattam volna kétszázötven dollárt, ha megígérem, hogy nekik egy szindarabnak. Más apróságokat is ideszámítva, már az első huszonnégy órában összekalapálhattam volna ezer dollárt. És ami a pénznél is sokkal fontosabb, ahogy itt mondják: „chanceot” vehettem volna magamnak a jövőre.

tam, azonnal megölöm magam. Nem akarok „atvészelné” semmit.

Amíg vacsoratársam sóhajtozva eszik, lassankint átalakítom a terveimet, mert hiszen odahaza nem számolhattam világosan az érzéseimmel. Három-négy hónapig akartam itt maradni. Eldöntöm, hogy ezt az időt lerövidítem hetekre. Nem végzek más munkát, csak ami hazakapcsol. És takarékoskodni fogok. Tíz centes ebédet eszem az uccán. Hazaviszem a pénzt, amit magammal hoztam az utra.

Becserélik a lejárt behozatali engedélyeket

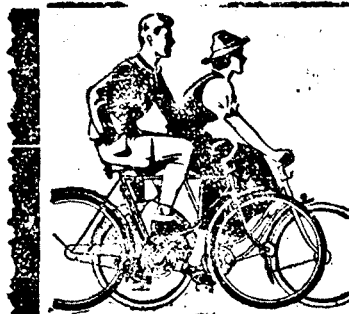
Nem hajtják be másodízben is a becserélés alkalmával a 3 ezrelékes illetéket

A behozatali bizottság szerdán megkezdte az 1940. március 31-ig bejegyzett behozatali kérvények elintézését, illetve a második évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását. A külkereskedelmi miniszterium a behozatali engedélyek kiadásánál elsősorban azt tartja szem előtt, hogy minél nagyobb mennyiségű nyersanyag behozatalát biztosítsa.

Ion Christu külkereskedelmi miniszter érintkezésbe lépett az érdekelt iparvállalatok vezetőivel, akiknél nyersanyagszükségletük iránt érdeklődött és utasította a behozatali bizottságot, hogy a behozatali engedélyek kiadásakor a lehetőségekhez mérten gondoskodjanak a nyersanyagszükségletek fedezéséről.

A most folyó külkereskedelmi tárgyalások során is arra törekednek, hogy minél nagyobb nyersanyag-kereteket biztosítsanak.

Foglalkozott a külkereskedelmi miniszterium a lejárt behozatali engedélyek helyzetével is és arra a megállapításra jutott, hogy a jelenlegi körülmények között, amikor rendszert szállítási nehézségekkel kell megküzdenni, az engedélyek érvényének három havi határideje nem elegendő. Ezért a miniszter úgy intézkedett, hogy a legrövidebb időn belül intezék el azokat a kérvényeket, amelyek a lejárt behozatali engedélyek becserélésére vonatkoznak. A becserélés alkalmával a miniszterium nem hajtja be másodízben is a már egyszer letételezett 3 ezrelékes illetéket. A miniszternek ez az intézkedése annál méltányosabb, mert nemes valuták esetében ez az illeték tulajdonképpen 6 ezrelék, mert az illetéket szabadtorgalmi árfolyamon hajtják be, amely a hivatalos árfolyam kétszerese.

DEUTSCHLAND

utoérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzációnos olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fiánál Arad,
Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

Junius 1-én megnyílik a

GOVORA GYÓGYFÜRDŐ

(Jud. Vaicea)

A jó és kén tartalmú ásványvíz gyógyhatást fejt ki: artritisz, reuma, köszvény, bőrbetegségek és szifilisz eseteiben. Physiotherapiai intézet különböző kezelésekkal: inhalációk, permetezés, inhalálás oxigénnel, sűrített levegő, hidroelektrikus szénsavfürdők, iszappakozások, elektroforézis-terápia, ultraviolet és rövidhullámú besugárzások, diathermia stb. a gyógyfürdő kiegészítésére szolgálnak.

Szállodák: PALACE és BALNEARA

a legmodernebb kényelemmel berendezve

és

CALIMANESTI fürdő

a csodás Caclulata ásványvizével, artritisz, máj-, vese- és húgycsőmegbetegedéseknél. Ivókúra hajtó ásványvízzel, kén tartalmú víz fürdők részére, hidroterápia és fizioterápia intézet inhalációkkal, permetezés, szénsavfürdők, ultraviolet és rövidhullámú besugárzások.

STRAND az OLT partján MARELE HOTEL CALIMANESTI

teljes kényelemmel berendezve.

A fürdők és szállodák árai ugyanazok, mint 1939-es szezonban!

Junius és szeptember hónapokban teljes kezelés átalányárakkal (lakás, ellátás, fürdők, taxák) a Palace és Balneara, Govora és Marele Hotel Calimanesti szállodákban. Felvilágosításokat ad, prospektusokat és árjegyzéket küld Societatea „Govora-Calimanesti” Bucuresti I. Str. Brezoianu 62.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Bucurestiben folytatják a román—magyar gazdasági tárgyalásokat

A román—magyar kereskedelmi és fizetési egyezményre vonatkozó tárgyalások — mint már jelentettük — még április 23-án megindultak Budapesten, ahová Gr. Dumitrescu államtitkár vezetésével román bizottság utazott. A tárgyalások feladatát a Magyarországgal szemben fennálló román kliring-követelések végleges rendezését jelölték meg.

A multban Magyarországnak Romániával szemben jelentékeny árutartozása állott fenn, amiatt, hogy a romániai behozatal nem működött úgy, amint azt megállapították. Ezeknek a tartozásoknak a túlnyomó részét Magyarország már rendezte is, részben szabad devizában fizetve, részben pedig olyképen, hogy a cseh-morva védnökségbe irányuló magyar kivitelből származó követelések egy részét há-

romoldalu megállapodás alapján Romániának engedte át Magyarországnak.

Ujabb jelentések szerint a román—magyar megbeszéléseken máris sikerült a nagy kérdésekben megállapodásra jutni. Eszerint Románia petroleumtermékeit és más nyersanyagokat szállít Magyarországnak, amely a maga részéről nagyobb mennyiségű ócskavasat szállít viszonzásul.

A tárgyalásokat egyébként Budapesten megszakították és Bucurestiben folytatják tovább.

Budapest. (Rador.) A „Magyarország” jelentése szerint a magyar—román kereskedelmi tárgyalások jó úton haladnak és rövidesen új kereskedelmi egyezmény létesül, amely mindkét felet kielégíti.

Megérkezett Bucurestibe a török gazdasági küldöttség

A török gazdasági bizottság tagjai megérkeztek Bucurestibe. A bizottság elnöki tisztjét Suphi Tanriover bucurestii török követ tölti be, míg tagjai a következők: Berkín ankarai külkereskedelmi igazgató, Aytağan külkereskedelmi tanácsos és Alakant bucurestii kereskedelmi attasé.

= IPARVÁLLALATOK FIGYELMÉBE! Az aradi Ipari Fiókfelügyelőség ezúton hívja fel az iparvállalatok figyelmét arra, hogy fűtőanyag-tartalékuk igazolása iránti kérvényeket haladéktalanul, lehetőleg még a csütörtöki napon juttassák el az Iparfelügyelőséghez, mert az erre vonatkozó bizonyítványokat tudvalevőleg május 10-ig el kell küldeni a petroleumkönyvbiztos-sághoz. A fiókfelügyelőség a szükséges bizonyítványokat idejében csak akkor állíthatja ki, ha az érdekelt haladéktalanul jelentkezik.

= Az elévült értékpapírok bejelentési határideje. Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli, hogy az állam javára elévült értékpapírok bejelentési határidejét a pénzügyminisztérium 1940. május 15-ig meghosszabbította.

= Nagy tojáseladások Anglia részére. A fővárosi tojáskiviteli cégek nagy üzleteket kötöttek a szigetország részére. Az angolok megváltoztatták a vásárlási feltételeket és majdnem előre fizetik a kiszállított tojás ellenértékét. Az angol vevők a vámolás után már befizetik a fontösszeget a román—angol kliring-számlára és így az eladók azonnal pénzhez jutnak.

= Junius elseje után nem szabad festett béllal bevont hentesárut. Az egészségügyi minisztériumnak a hivatalos lap május 6-iki számában megjelent rendelete értelmében junius elsejével megszűnik az 1936. március 19-én kiadott utasítás érvényessége, amely megengedte a szalámi, felvágott, virsli és egyéb hentesárut bevonására szolgáló belek festését. A rendelet kimondja, hogy május 31-ig ki kell vonni a forgalomból az ilyen festett béllal bevont hentesárut készleteket.

Megszűnt a CFR. kedvezményes buzakiviteli fuvardíjszabása

A CFR vezérigazgatósága határozatot hozott, amelynek értelmében — a buzakivitel betiltására való tekintettel — hatályon kívül helyezi a buza kedvezményes kiviteli fuvardíjszabását. Kivétel képeznek azok a szállítmányok, amelyeket közvetlenül nemzetközi fuvarlevéllel indítanak utnak valamely határállomásra és amelyek kivitelére vonatkozóan már régebben írásos megállapodás történt.

A luxuscipők készítéséhez és árusításához szükséges engedély megszerzése

Az aradi kereskedelmi és iparkamara hivatalosan közli:

A luxuscipő-kereskedők és készítőik kötelesek haladéktalanul a királyi helytartóságtól engedélyt kérni a luxuscipők árusításához vagy készítéséhez. A kérvényben 2 példányban mellékelni kell a március 4-ikén érvényben volt árjegyzéküket az általuk akár készen eladott, akár rendelésre készített cipőkre vonatkozólag, megjelölve minden egyes cikk minőségét és eladási árát. Kizárólag olyan cipők készíthetők vagy adhatók el, — bármilyen is legyen az elnevezésük — melyek ebben a jegyzékben szerepelnek. Az árjegyzéket a helytartóság felülvizsgálja vagy jóváhagyja s az eladóra nézve az kötelezővé válik. A királyi helytartóság az egyik példányt láttamozva visszaküldi a cégnek. Ez a példány a műhelyben vagy az üzletben látható helyen kifüggesztendő, hogy a vevők könnyen tudomást szerezhessenek tartalmáról.

Azok, akik nem kérik meg a fenti engedélyt s nem küldik be a helytartósághoz árjegyzéküket, kizárólag az 1940. április 24-ikén kelt nemzetgazdasági minisztériumi rendelet 3-ik szakaszában foglalt áron készíthetnek vagy adhatnak el cipőket, vagyis azokon az áron, amelyek a rendelésre készült rendes cipőkre vonatkoznak.

= Félmillió mázsa román tengeri vásárolt a magyar kormány. A magyar földművelésügyi minisztérium 500.000 métermáza román tengeri bevétel engedélyezte. A román tengeri-szállítmány háromnegyede része már megérkezett Magyarországra és a Futura tárházában került beraktározásra. A román tengeri elosztása már meg is kezdődött. A zsírsertés-hizlalás céljait szolgáló román tengeri a napiárnál lényegesen olcsóbban kerül a sertéshizláló gazdák között kiosztásra. A szétosztás lebonyolítását a Futura végzi.

= Ujabb kölajtermékek feltárására kényszerülnek a petroleumtársaságok. A mai viszonyok között a romániai kölajtermékek iránt a külföld részéről olyan nagy kereslet mutatkozik, mint talán soha a multban. Az árak ennek megfelelően emelkednek. Érthető ezek után, hogy a romániai petroleumtársaságok minden eszközzel a jelenlegi kitermelés színvonalának megtartására törekszenek. A Creditul Miner petroleumtársaság nemrégiben megtartott közgyűlésén az igazgatósági jelentés megállapítja, hogy a nagy petroleumtársaságok még rendelkeznek bizonyos tartalékokkal a számukra engedélyezett petroleumterületeken, ami lehetővé teszi a mai kitermelés fenntartását. Ezzel szemben a kis társaságok már csak akkor tudják az eddigi termelést továbbra is biztosítani, ha sikerül ujabb petroleumterületeket feltárniuk és kitermelniük.

= Az egész világon gyenge buzatermesre számítanak. A nemzetközi gabonapiacokon a buza ára az utóbbi időben ismét jelentékenyen emelkedett, melynek nemcsak a háborús kereslet szolgál magyarázatul, hanem a világszerte tapasztalható rossz termés kilátások is. A hosszú tél és az őszi vetések elmaradása miatt Európában mindenütt gyenge buzatermesre számítanak, azonban Észak-Amerikából sem érkeznek sokkal kedvezőbb hírek. Valószínűnek tartják, hogy az idei buzatermes távolról sem fogja a szükségletet fedezni. Ez egymagában még nem volna baj, mivel az előző évekből igen nagy buzakészletek maradtak vissza s így az emberiség kenyérmag-szükségletében hiány nem állhatna be. Nagyon kétséges azonban, hogy a mai nemzetközi szállítási viszonyok között ezek a buzafeleslegek eljuthatnak-e majd azokra a helyekre, ahol rájuk szükség mutatkozik? Ismeretes, hogy a román kormány a buzakivitel eltiltotta és csak a már korábban lekötött mennyiségek leszállítását engedélyezte. Jellemző, hogy az export-beszűntetés ellenére sem lankadtak a buzaárak, mivel a győngye terméskilátások miatt a termelők szilárdan kitartanak a régi árak mellett.

= Milyen lesz az idei gyümölcs-termes? A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések alapján a következő becslés, csinalják a várható gyümölcs-termes tekintetében: Az őszi és kajszi-barack-termes kisebb lesz a síkföldi és a hozzájuk közeli vidékeken, ahol a fagykárak voltak. Az alma- és körtetermes rendesen igérkezik az egész országban, míg Besszarábiában kivételesen jó termés várható. A szilva-termes is normális lesz, Erdély kivételével, ahol a tavalyi rekordtermés után a fák pihenőt tartanak. Szép termés várható cseresznyében és meggyben. A diótermés tekintetében nem lehet becslést csinálni.

Több cég nem kapta meg az engedélyt arra, hogy közszükségleti cikkeket nagykereskedői forgalomba hozzon

Bucuresti. A nemzetgazdasági minisztérium kimutatást juttatott el a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamarához azokról a cégekről, amelyek nem kapták meg az engedélyt arra, hogy közszükségleti cikkeket nagykereskedelmi forgalomba hozzanak. Ennek a közlésnek alapján a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara körlevélben figyelmeztette az érdekelt cégeket, hogy mondjanak le a nagyban eladásokról, mert ellenkező esetben az üzérkedés elleni törvény értelmében megbüntetik őket. A szóban levő cégek száma megközelíti a százat.

Rádióműsor

— Romániai időszámlás, —

Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 21 m. röv. hull.) 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 18.50: Pozsony (298,8 m.) 19.30: Radio-Románia (364,5 m.) 20: Radio-Toulouse (228,6 m.) és Marseille Provence (400,5 m.) 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma III. (221,15 m.) 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,89 m. röv. hull.) GRX (30,96 m. röv. hull.) 23.15: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) Pozsony (298,8 m.) 23.45: Belgrád (437,3 m. és 49,2 m. röv. hull.) 23.45: Nice PTT (253,2 m.) és Marseille Provence (400,5 m.) 23.50: Besztercebánya (765,3 m.).

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 9.

Bucuresti. Radio-Románia. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Francia operett-lemezek. 12.50: Könnvű zene lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A bécsi Kreutzer-együttessel. Mia Petala énekszámával. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Különféle közlemények.

Radio-Románia. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: A Poltronieri négyes lemezei. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Románia. 20: Sergiu Ionescu előadása egy száz évvel ezelőtt élt román festőről. 20.15: Petre Munteanu, Eminescu-dalokat énekel. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: A zene folytatása. 22.50: Könnvű zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizá-lásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Rusz'n előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.45: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara. 19.45: Szőlészeti és borászati időszerű tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Schubert négykezes zongoraműve. 21: Hogyan kezdtek? Schöflin Aladár előadása. 21.25: Az orfeumtól a hangosfilmig. Tarka egybeállítás. 22.40: Hírek. Időjárásjelentés. 23.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.

Budapest II. 17.15: Filmdalok és jazzszámok hanglemezeiről. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.45: K. Vakots Margit énekel zongorakísérettel. 21: Hírek, ügétőversenyeredmények. 21.25: Utazás egy középkori városban. Batizl László dr. előadása. 21.55: Petri Endre és B. Fehér Miklós zongora-hegedű szonátákat ad elő. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 13.45: Rádiózenekar. 15: Népdalok. 19.30: Lemezek. 20.40: Vidámság. 21.40: Hangverseny. 23: Njemecsek-Slatin-négyes.

PÉNTEK, MÁJUS 10.

Bucuresti. Radio-Románia. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Induló és himnuszok lemezek. 12.25: Grigorás Dinicu zenekara. 13.20: Időjelzés, vizá-lásjelentés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Victor Predescu zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. Alexandru Orozuta énekével. 15: Különféle közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Katonazene lemezek. 19.55: N. Iorga professzor előadása a május 10-iki ünnepségek jelentőségéről. Majd: a Carmen korálkorus. 20.45: Hírek. 21: A rádió zenekara. Serban Tassian énekszámával. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Román zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: H. Veöreös Julia zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Vándorné, Szathmáry Aranka énekel zongorakísérettel. 14.20: Időjelzés - időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: Rácz Zsiga cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltő. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.45: Országos Postászenekar hangv. 19.45: Gvermekheti üzenet. 19.50: Közvetítés a külön tudakozóból. 20.05: Liszt IX. magyar rapszódia hanglemezeiről. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Manon Lescaut. I. felvonás után: Külföldi

negyedóra. A II. felvonás után: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.50: Lovász Ferenc cigányzenekara. 20.30: Gyorsirótanfolyam. 21: Hírek. 21.25: Repedt csupor. Bözödy György elbeszélése. 21.50: Magyar és külföldi tánclemezek. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: A rádió szalonzenekara.

Belgrád. 13: Népdalok. 13.45: Lemezek. 15: Kar-ének. 18.45: Népdalok. 19.20: Táncczene. 20.40: Népies zene. 22.10: Nuri-Razics Bahrija énekesnő. 21.40: Rádiózenekar. 23: Laczkovich János dr. orgonál. 23.30: Lemezek.

SZOMBAT, MÁJUS 11.

Bucuresti. Radio-Románia. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 A világ nagy énekesének lemeze. 12.50: Operettegyveleg lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A „Luceafarul” zenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények.

Radio-Románia. 18: Az Országos szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Drámai és filmkrónika. 19.17: Operakórusok lemezei. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Románia. 20: Filozófiai profilok. Felix Ravaissan, Ion Petrovici tanár előadása. 20.20: Bernard Michelin cselőzik. 20.45: Hírek. 21: Theodor Cosma hangversenye. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Szórakoztató és tánclemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: A rossz fog következményei. Balogh Károly dr. egyetemi magántanár előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés. Hírek. 18.15: M. Néway Ilonka zongorázik. 18.45: Rádióposta. 19.15: Pünkösdiárás Palócországhoz. 20.15: Hírek. 20.25: E. Fischer: Az Alpoktól délre. Szvlt hanglemezeiről. 20.45: Nem ébhetek muzsikaszó nélkül. Mórész Zsigmond vigjátéka. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Toll Árpád cigányzenekara és a Rajkózenekar muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.25: Nij verseiből Simonffy Margit ad elő. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 13.45: Rádiózenekar. 15: Lemezek. 18.45: Népies zene. 19.20: Lemezek. 20.40: Népdalok. 21.40: Rádiózenekar. 23: Alexandrovics Nada énekesnő. 23.50: Táncczene.

APROHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetései, fürdő és gyógyhely hirdetései szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre az 1. díj fizetendő.

ALKALMAZÁST KERES

Többévi gyakorlattal gyermekgondozónői állást keresek. Cím a kiadóhivatalban. 2322

ALKALMAZÁST NYER

Kifutó ló fizetéssel felvétetik. Neuländer fűszerüzlet, a minorita-templommal szemben. 2317

Egy cukrászsegéd, kifutó, bejárónő-mindenes felvétetik. Cofetaria Böhm, Bul. Reg. Maria 15.

Jóifűző mindenest éves bizonyítvánnyal 15-ére keresek. Str. Cosbuc 34. Jelentkezés délután 7-9-ig. délután 2-6-ig. 2303

Vegyésztiló klüzem keres azonnal tesztésben és fűtőruha vasalásban perket. fiatal segédet. Curătorie Demeter, Căvansebes 2246

LAKÁS

Emeleti, egyszobás, fürdő. és előszobás, parkettás garconlakás június 1-re kiadó. Str. Eminescu 10.

Butorozott, különbejárta szoba, fürdő, szobahasználattal a főtérre azonnaira kiadó. Cím a kiadóban.

A Horia-ucca 7. sz. házban egy ötszobás, földszinti lakás és az Ilarie Chendi ucca 11. számú házban egy földszinti, háromszobás lakás augusztus 1-re bérbeadó. Ugyanott egy kétszoba, előtérrel álló lakás azonnaira kiadó. 2332

Augusztus elsejére kiadó a főútvonalon négyszobás emeleti lakás, Bul. Regele Ferdinand 45. 2285

Kétszobás, összkomfortos, új lakás a Gloria-pályánál kiadó. Bővebbet: bul. Carol 68. 2315

Szép egyszobás lakást keresek (esetleg fürdőszoba nélkül) június, vagy augusztus 1-re. Cimeket a kiadóba kérek. 2318

Kiadó háromszobás, uccai, parkettás, fürdőszobás, II. em. lakás. P. Avram Iancu 5-6. 2258

Háromszobás, összkomfortos lakás tulajdonos kiadó augusztus 1-re. négy-szobás azonnaira, Bul. Carol 37. 2248

Kétszobás, elsőemeleti garconlakás lépcsőházi bejárattal júniusra kiadó Bővebbet a kiadóban. 2249

VÉTEL, ELADÁS

Lakószobaberendezés és létra eladó. Str. Alexandri 4. 2333

Vennék készpénzért Heyer Arthur: Cicaikat, vagy bulldog kutyákat ábrázoló festményt. Cimeket a kiadóba kérek. 2329

Keresek megvételre

2 drb. esztergapadot, 1,50 mtr dornitávoisággal
2 drb. ugyanaz, 1 méter dornitávoisággal
1 drb. revolver-esztergapadot
2 drb. vízszintes frézer
1 drb. függőleges frézer
1 drb. lyukasztógép, 40-20. 100 mm-es menettel
1 drb. lyukasztógép, 20-5 100 mm-es menettel
1 drb. 30 tonnas prést
1 drb. rektifikáló-gépet, 40x100 mm. Különböző lakatos köziszerszámok.
Ajánlatokat: Ing. M. Portocalf, San-tierul Militar Radna, jud. Arad kérem beküldeni.

ÜZLET

Üzletház lakással, fűszerüzlettel és vendéglővel kiadó. Str. Fabriciei No. 5. Bővebbet a kiadóban. 2331

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfolyozatban. KÖLCSONOK elsőségi betéltámaszra. HATSCHER Ingatlanforgalmiroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás ágyanott). Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLEK

Harisnya személszedést és stoppolást legolcsóbban készít harisnyakötőde Str. Moise Nicoră 1. 2195

Kellett és belsődi perzsaszőnyegek, díshálók modern ebédli, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid keresztúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést: ákszereket, Zs. fogkölcsonk közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón beszzabbitsunk Tempo bizonyítványt üzlet Fischer Eliza-palota.

Buttinger-cég

által mosott gallérok és fehérneműek Moszpodár-cég, Str. Eminescu 3. sz. üzletében átvételek.

Dóka László

Legújabb jelentéseink:

281 szavazattal 200 ellenében jóváhagyta az alsóház az angol kormány háborus tevékenységét

Lloyd George megállapította, hogy nincs ok riadalomra, de kijelentette: nem lehet eléggé elítélni a kormány mulasztásait

London. Az alsóház ülésének további folyamán Sir Samuel Hoare légügyi miniszter emelkedett szólásra, aki a légi hadműveletekkel foglalkozott.

— Kezdtől handicappal indult légi haderőnk, mert gépeinknek százkilométereket kellett megtenni az Északi-tenger felett, amikor az ellenség közeli támaszpontokkal rendelkezett. Nyomban a németeknek Norvégiába történt behatolása után légi egységeink felderítő repüléseket végeztek és néhány óra múlva megkezdődött az alapos bombázás nemcsak a norvégiai légikikötők de a fontosabb dániai és németországi támaszpontok ellen is.

— Nap-nap után, éjszakáról-éjszakára rendkívül kedvezőtlen légköri viszonyok között folytattuk ezeket a támadásokat, ugyanakkor sikerült elhárítanunk támaszpontjaink és csapataink ellen intézett német támadásokat.

— Háromszor olyan veszteséget okoztunk a német légihaderőnek, mint az ellenség a mi repülő haderőnknek.

— Személyes beszélgetést folytattam repülőinkkel, akik részt vettek ezekben a hadműveletekben és meggyőződtem, hogy módjukban áll az ellenfél legyőzése és egyenlő feltételek mellett ezeknek súlyos helyzeftük lett volna.

— Visszatértem azt a hírt, mintha egy Gladiátor-típusú légitámadó benzín nélkül küldtünk volna Norvégiába.

Az egyedüli leszállásra alkalmas helyet Romsdal közelében találtuk, a terepet megtisztították a hótól és kevesebb mint egy hét alatt odaszállították a hadi- és üzemanyagot. Egy Gladiátor-típusú gépből álló légitámadó hódiharban érkezett és 300 kilométernyire talált egy repülőgépanyahajót. Másnap

15 órán keresztül nyolcva repülőgép támadta gépeinket, amelyekre főbb tönna robbanóanyagot dohtak. Harminchét ütközet volt, hat német gépet pusztítottak el a környéken. A légitámadó parancsnoka szerint nem kevesebb, mint harminc német gépet kellett kivonni a szolgálatból ezeknek a hadműveleteknek során bár nem rendelkezünk ezen a vidéken léghátrányunkkal, mert a kormány a léghaderő azonnali ellátását határozta el az ágyuk elküldésének bevéárása nélkül.

Ezvelen brit gépet sem lőttek le a levegőben a legfőbbbet a földön ért sérülések miatt kellett kivonni a szolgálatból. Első perctől kezdve számoltunk a légi veszéllyel. Tudtuk, hogy biztosítanunk kell a magunk számára egy légi támaszpontot. Ez volt a célunk, amikor a namsosi és andalsnesi hadműveleteket megkezd-tük. Harci gépek nélkül nyilvánvaló volt, hogy nem szállhatunk szembe a német bombatámadásokkal és nem tarthatjuk fenn légitámaszpontunkat sem. Mind-ezekből megállapítható, hogy nem létezik olyan feladat, amelyet meg kellett volna oldanunk és amelyet ne oldottunk volna meg.

— Két tanulságot vonhatunk le: 1. A német léghaderő nem legyőzhető, amit az utóbbi nyolc hónap harcainak eredménye bizonyít. 2. Ha a brit léghaderő minőségileg egyenlő, mennyiségileg távolról sem elég erős. A légügyi miniszteriumnak éjlei és nappal a termelésre kell gondolnia.

Hopkinson képviselő megkérdezte, feltehető-e, hogy ha huszszor annyi repülőgépe lett volna Britániának, mint amennyit harcba vetett, változtatott volna-e valamit ez a norvégiai hadjárat sorsán. Erre a légügyi miniszter kijelentette, hogy légitámaszpontok nélkül ez sem változtatott volna a helyzeten.

Sir Samuel Hoare után Lloyd George, aki a világháború folyamán volt miniszterelnök, emelkedett szólásra. Lloyd George éles bírálatot gyakorolt a kormány háborúelőtti és háborúalatti politikájára vonatkozóan.

— Sir Samuel Hoare által felsorolt tények nem szolgálhatnak a kormány mentésére. — mondotta Lloyd George. — A Norvégiába küldött angol haderőt válogatott katonaságból kellett volna összeállítani. Ezzel szemben olyan szárazföldi hadsereget küldöttünk Norvégiába, amely nem lehetett kellőképpen kiképezve, látszótlank az osályekkel és légihaderőnkben bíztunk. Ez a katonai expedíció, amelytől a világtól előtti tekintélyünk részben függött, nem volt teljes mértékben felkészülve és hiányzott a szárazföldi hadsereg és a flotta közötti teljes együttműködés. Nem lehet eléggé elítélni a kormány mulasztását a norvégiai eseményekért, amikor tudta, hogy Németország támadást készlt elő valamelyik szomszédja ellen, nyilvánvalóan a Balti-tengeren.

— A háború vezetésében szerzett hosszas tapasztalataim során sohasem kíséreltem meg, hogy valamely csapást kisebbítsek. Felelőssel kell kísérnünk azokat az eseményeket, amelyek irányában a helyzet fejlődik.

Nincs ok a pánikra, minden ok megvan arra, hogy közös erőfeszítést fejtünk ki.

— Két jelentős birodalom, a brit és a francia szövetekezett ebben a szabadságért folyó harcban. Nem nyerhetjük el azt, hogy a brit birodalom teljes erejét vesse latba, amíg nem táruik fel a valódi veszedelem. Nincs szükség tényleges kezdeményezésre, nincs szükségünk részletes veszteségmértégre. Hadászati szempontból sokkal rosszabb helyzetben vagyunk.

— Annak a rendkívül embernek, aki Hitler kancellár, a legnagyobb sikere, hogy nem idézett fel nagyobb veszedelemet, mint elődjei 1914-ben.

— Csehszlovákia, ez a Németország szíve ellen irányított nyíl és Európa legjobb katonáinak milliói elveszték. Ez olyan hadászati pozíció, amelyről lemond-tunk.

A második harcászati előny, amelyről lemondottunk, a francia-orosz szövetség, amelynek értelmében Oroszország kötelezve volt, hogy Csehszlovákia segítségére siessen, úgy hogy Németország ul harctérrel került volna szembe.

Norvégia, amely a háború nagy esélyeit kínálta. Németország kezében van. Felesleges Svédországot bírál-ni. Milyen jogunk van a bírálatra? Az ígértük, hogy segítségül sietünk és védelmünket nyújtjuk. Soha egyetlen repülőgépet sem küldtünk Lengyelország megsegítésére és későn érkezünk Norvégiába.

London. A Chamberlain-kormányval szemben fejtett bizalmi kérdésnél a parlament 281 szavazattal 200 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Roosevelt harmadszori megválasztásának hvei nagy többséget szereztek

Sanfrancisco. (Rador.) A Reuter jelenté: Kaliforniában megtartották azokat a választásokat, amelyeken az elnökválasztás elektorait jelölik ki és ezeken a választásokon azok arattak fényes győzelmet, akik Roosevelt har-

madszori jelölése mellett foglalnak állást. Ed-dig 12,380 kerületből érkezett meg az eredmény 13,511 összkörzetre vonatkozóan és Roosevelt hvei 497,810 szavazatot értek el az ellenjelöltek 80,193 szavazatával szemben.

A hawaikörnyéki vizeken marad az U. S. A. hajóhada

Washington. Az amerikai hadiflotta, a mely gyakorlatot tart a Csendes óceánon felhatalmazást kapott, hogy bizonytalan ideig a

hawai-i vizeken tartózkodjon, ahelyett, hogy visszatérjen a hazai támaszpontokra. (Rador)

Elutasították Ausschnitt fellebbezését

Bucurestől jelentik: A fellebbviteli bíróság tegnap hirdette ki ítéletét Max Ausschnitt perében. Az összes fellebbezéseket elutasították és így a tör-

vényszek hatévi fogháziól szóló ítélete érvényben marad. A kártalanítás miatt beadott fellebbezéseknek a bíróság részben helyt adott.

Elaludt a soffőr...

Ötvenöt személyt szállító társasgépkocsi szerencsétlensége

Bucuresti. Tegnap borzalmas autószerencsétlenség történt a Bucuresti-pitești országúton, Topoloveni községben. Egy autóbusz, a melyben 55 személy ült, a falun áthaladva az árokba borult. A lakosság nyomban megkezdte a mentést és a roncsok alól 20 súlyos sebe sültet húztak ki. A balesetet az idézte elő, hogy Nicolae Dumitru soffőr elaludt a kormánynál.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

PÁRIS. (Rador.) A háború okozta kedvezőtlen nemzetközi helyzet ellenére is megrendezi a párisi nemzetközi vásárt, amely szombaton, május 11-én nyílik meg.

LONDON. (Rador.) A francia csapatok zömét, amely Odet tábornok vezérlete alatt Namsosnál harcolt, szerda délután az egyik északangliai kikötőben partraszállították.

LONDON. (Rador.) A legutóbb érkezett norvégiai jelentések beszámolnak arról, hogy Közép-norvégiában a norvég különítmények folytatják guerilla-harcaikat. Egy norvég különítmény törbecsált egy német zászlóaljat, amelynek nagyrészt megsemmisítette.

LONDON. (Rador.) Chamberlain miniszterelnököt kihallgatáson fogadta György király.

HÁGA. A bucuresti-i rádió jelenti Amszterdamból, hogy Hollandia és London között megszaktak a telefonösszeköttetés és ezzel kapcsolatban a holland kormány illetékesek kijelentették, hogy keddtől kezdődően este 8 órától reggel 10 óráig a telefonvonalakat kizárólag a kormány veheti igénybe. Az éjszaka folyamán a holland és angol miniszterelnökök között hosszas telefonbeszélgetés folyt le. A táviróforgalomban fennakadás nincs. Minden más híresztelés a fantázia szüleménye — közli a holland kormány nyilatkozata.

WASHINGTON. A bucuresti-i rádió jelentése szerint Roosevelt, az Egyesült-Államok elnöke pénteken rádióbeszédet intéz a washingtoni tudományos kongresszushoz. Kirk, az USA berlini nagykövete, aki tudvalévően tegnap elutazott Berlinből, washingtoni jelentés szerint csak rövid szabadságra ment, mert már régen nem volt hazájában. Az a hír is felmerült, hogy Kirket Roosevelt, vagy Sumner Welles bizonyos különleges megbízatás átvétele végett hívta vissza, amely a béke helyreállításával volna kapcsolatban. Mindenesetre tény, hogy Kirk Rómán keresztül utazik vissza Amerikába és az olasz fővárosban Philips-el, az USA római nagykövetével folytatott tárgyalásokat. Az USA hadügyi államtitkára kijelentette, hogy a hadügyminisztérium új összeget állít be a tengeri haderő fejlesztése érdekében. A haditengerészet egy harmaddal akarja emelni flottáját, hogy a másfélmillió tonnás flotta-méretet elérhessék.

LONDON. (Rador.) Londonban megalakították a norvég kereskedelmi és hajózási minisztériumot, amely együttműködik az angol kereskedelmi flottával és támogatni fogja a szövetségesek háborus erőfeszítéseit.

WASHINGTON. (Rador.) Roosevelt elnök tegnap megbeszélést folytatott Gerard James-sel, az USA volt berlini nagykövetével. Gerard a Fehér Házból távozóban az újságíróknak csak ennyit mondott: Nagy veszedelem volna az Egyesült-Államokra ha Németország a mostani viszályból győztesen kerülne ki. A volt nagykövet nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy megvitatta-e az elnökkel az európai helyzetet.